

ОПИСОВО-АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

Коростень (історична назва - Іскоростень) – місто обласного значення, розташоване на річці Уж, притоці Прип'яті, за 87 км на північ від обласного центру м. Житомира, 150 км від столиці України м. Києва та за 60 км від кордону з республікою Білорусь.

1.1. Характеристика органу місцевого самоврядування

Органом місцевого самоврядування у м. Коростень є Коростенська міська рада, у складі якої – 50 депутатів (табл. 1.1). Рада обрана у жовтні 2010 р.

Таблиця 1.1

Персональний склад Коростенської міської ради у 2014 р.

1.	Абрамович Василь Степанович	26.	Костюшко Надія Володимирівна
2.	Баранівська Тетяна Миколаївна	27.	Краснокутська Алла Володимирівна
3.	Барилук Сергій Миколайович	28.	Кузнєцов Юрій Васильович
4.	Бафадаров Юрій Бафадарович	29.	Лиштва Олександр Григорович
5.	Білошицький Юрій Володимирович	30.	Лінькова Людмила Володимирівна
6.	Бондарчук Максим Валерійович	31.	Лісовський Андрій Валерійович
7.	Боровков Володимир Валентинович	32.	Максименко Андрій Олександрович
8.	Василук Юрій Петрович	33.	Матвієнко Микола Дем'янович
9.	Волківська Любов Миколаївна	34.	Микитчук Олександр Федорович
10.	Волківський Анатолій Миколайович	35.	Михайлова Світлана Миколаївна
11.	Волошенко Віра Миколаївна	36.	Мурга Ігор Сергійович
12.	Головійчук Олег Сергійович	37.	Науменко Анатолій Іванович
13.	Гресь Олексій Петрович	38.	Новицька Євгенія Іванівна
14.	Грищенко Олена Миколаївна	39.	Омельянчук Володимир Пилипович
15.	Дідківський Вадим Миколайович	40.	Продащук Леонід Володимирович
16.	Дмитрук Сергій Васильович	41.	Сатяєва Катерина Максимівна
17.	Желєзко Володимир Дем'янович	42.	Сергієнко Павло Миколайович
18.	Жидких Степан Степанович	43.	Стретович Наталія Василівна
19.	Загоровський Юрій Григорович	44.	Стужук Володимир Миколайович
20.	Заставська Наталя Василівна	45.	Трибушко Сергій Васильович
21.	Зіневич Сергій Олександрович	46.	Харакоз Наталія Вікторівна
22.	Зінюк Олександр Артемович	47.	Ходаківська Валентина Пилипівна
23.	Іванов Сергій Сергійович	48.	Ходаківський Віктор Васильович
24.	Калінін Роман Сергійович	49.	Шишук Яків Омелянович
25.	Кіт Роман Остапович	50.	Яременко Василь Васильович

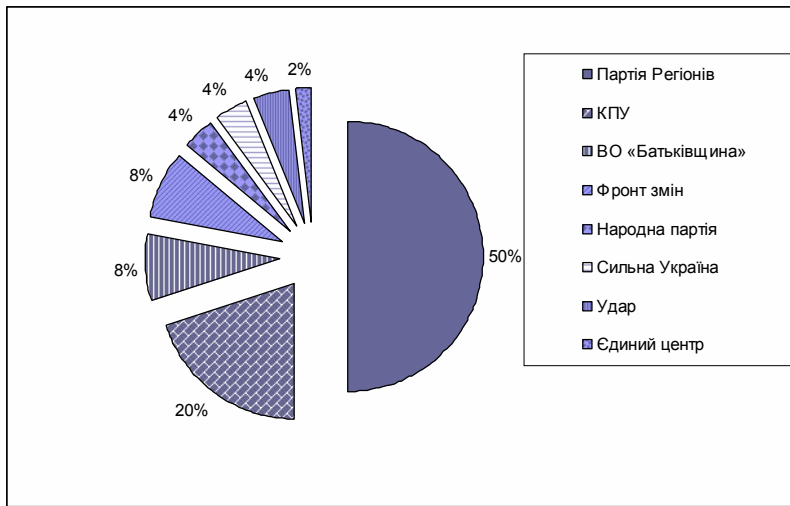

Рис. 1.1. Партійна структура Коростенської міської ради

У міській раді працюють 5 постійних комісій:

- 1). 3 питань бюджету, економіки та комунальної власності: 11 членів
- 2). 3 питань земельних ресурсів, будівництва та архітектури: 11 членів
- 3). 3 питань гуманітарної політики, засобів масової інформації: 8 членів
- 4). 3 питань соціального захисту, охорони здоров'я та екології: 9 членів
- 5). 3 питань законності, правопорядку, прав людини, розвитку громади, депутатської діяльності та етики: 10 членів

Структура апарату виконавчих органів Коростенської міської ради (142 особи) така (рис. 1.2):

- виконавчий орган міської ради та апарат міської ради – 54 особи;
- управління економіки – 13 осіб;
- фінансове управління – 14 осіб;
- відділ з питань цивільного захисту – 6 осіб;
- управління праці та соціального захисту населення – 41 особа;
- управління житлово-комунального господарства – 7 осіб;
- відділ освіти – 4 особи;
- відділ культури і туризму – 3 особи.

У 2006 році Коростень став одним із шести міст України, які отримали сертифікат якості за міжнародними стандартами ISO 9001:2000. Це означає що в місті імплементовано новітню систему якісного управління соціальним та економічним розвитком міста.

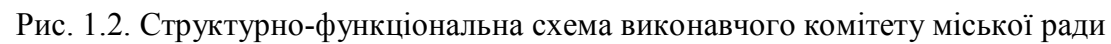

Рис. 1.2. Структурно-функціональна схема виконавчого комітету міської ради

1.2. Історико-географічна характеристика

1.2.1. Історична довідка

Перші слов'янські племена в цій місцевості з'явилися ще в V–VII століттях нашої ери. У ті часи в долині річки Уж (притока Прип'яті) розкинулося багато невеликих поселень. На місці одного з них, розміщеного на високих гранітних скелях, і виникло містечко Коростень, яке у 2005 р. відзначило свій 1300-літній ювілей.

За однією з наукових версій, назва міста походить від древньослов'янського слова з коренем "кари" або "кори" – камінь, гора. У VIII–IX сторіччях створюється союз слов'янських поселень, а з часом Древлянське князівство. Його столицею і резиденцією князя стає Коростень.

З початком формування Київської Русі Древлянське князівство одне з перших увійшло до її складу, а в 907 році древляни брали участь у переможному поході київського князя Олега на Візантію.

У 945-му році відбулося повстання деревлян на чолі зі своїм князем Малом, через спробу київського князя Ігоря повторно зібрати з них данину, під час якого князя Ігоря було вбито.

В 945 році, у відповідь на утиски прибульців з Півночі, які захопили Київ і спробу зібрати надмірну данину, жителі Коростеня на чолі зі своїм князем Малом повстали проти київського князя-вовка Ігоря, перебили його воїнів, а самого князя прив'язали до двох нахилених дерев і розірвали на частини. За археологічними даними та за літописом "Временних лет" помста дружини Ігоря – княгині Ольги була жакливою: вона хитрістю спалила місто, потім його захопила, старійшин міста теж спалила, а інших людей або убила, або віддала в рабство, частину заливши платити данину.

Після такої жорстокої розправи місто втратило свою роль регіонального центру, згадки про Коростень надовго зникають із сторінок літописів, проте місто повністю не зникло.

У XIV сторіччі місто належало Великому князівству Литовському, а потім увійшло в склад Речі Посполитої. В 1586 році Прокіп Мержевіцький, власник цієї території, домогся від польського короля надання поселенню статусу міста. 22 травня 1589 року Сигизмунд III дарує Коростеню Магдебурзьке право, хоча містечко було лише невеликою фортецею для захисту від нападів татар.

Під час визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького в 1649 році Коростень захопив загін козаків, при цьому остаточно зруйнувавши міські кріпосні стіни. Протягом майже двох сторіч містечко міняло володарів, і лише після приєднання цих земель до Російської імперії в 1793 році став центром Іскоростенської волості Овруцького повіту Волинської губернії.

Будівництво залізниці Київ-Ковель у 1902 році дало новий поштовх для розвитку Коростеня. На початку XX сторіччя в місті мешкало вже понад три тисячі осіб. У ньому було кілька невеликих підприємств: меблева, механічна і шкіряна майстерні, порцеляновий завод.

У 1917-18 роках у Коростені часто змінюється влада. 18 листопада 1917 р. встановлено в місті радянську владу. 12 лютого 1918 р. на засіданні Малої Ради були прийняті закони про введення в Українській Народній Республіці (УНР)

нового григоріанського календаря, і затверджений герб УНР – тризуб, які притаманні і сучасній українській державі.

Після входження території в склад СРСР Коростень стає селищем міського типу у березні 1923 року, а з 1 січня 1926-го – одержує статус міста.

З перших днів Великої Вітчизняної війни у 1941 р. місто, а особливо залізнична станція, піддавалися безперервним бомбардуванням, проте залізничний вузол продовжував працювати. За час окупації в Коростені загартниками було знищено 16748 осіб, 1803 осіб – вивезено в Німеччину. Населення міста за роки війни зменшилося в 14 разів.

28 грудня 1943 р. Коростень був остаточно звільнений, проте майже повністю зруйнований. Проте вже до травня 1945 р. відновив роботу залізничний вузол, порцеляновий завод. У 1947 р. знову почав випускати продукцію завод шляхових машин, у 1949 р. побудований завод хімічного машинобудування. В 1958 р. запрацювали завод залізобетонних шпал, бавовнопрядильна фабрика (1964 р.).

Найбільшого піднесення в промисловості, будівництві та соціально-культурній сфері місто відчуло в 1960-70-х роках.

У 1986 р. Коростень та прилегла територія зазнали ураження в наслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції, що негативно відобразилося на його розвитку. Місто є найбільшим населеним пунктом на території, потерпілій від аварії на ЧАЕС, який законодавчо віднесений до зони добровільного гарантованого відселення. Негативний вплив на розвиток промисловості в місті мала також економічна криза в 1990-х роках та структурні зміни в економіці у 2000-х роках – припинили діяльність ряд підприємств промислової галузі, а саме фарфоровий завод, деревообробний комбінат, фабрика кручених виробів та інші.

Сьогодні Коростень – мальовничий куточок українського Полісся на Житомирщині – великий залізничний вузол, індустріальне місто обласного значення.

1.2.2. Географічне положення та кліматичні умови

Місто розташоване на висоті 150-190 м над рівнем моря. Річкою Уж воно розділяється з південного заходу на північний схід на дві частини, з яких лівобережна майже вдвічі більше правобережної.

Клімат помірний: Середня зимова температура - 3,7°C. Середня літня температура +19,3°C. Середня температура повітря в опалювальний сезон - 6°C. Середня зимова температура – -3,7°C, середня літня – +19,3°C. За рік випадає 591,5 мм опадів, а найбільш дощовий місяць – липень. Найбільші морози були зафіксовані в 1998 році -26,9°C, у тому ж 1998 році була й найбільша спека – +35,3°C.

Географічна зона України – на межі Полісся і Лісостепу.

Коростень лежить на перехресті міжнародних автомагістралей – Київ-Ковель-Варшава (Е 373/М 07), Мінськ-Ізмаїл (Е 583/Р 10).

Стратегічно важливе для Коростеня значення має "трикутник" Коростень-Київ-Житомир (рис. 1.3), що утворюється комунікаційними ланками між його вершинами та містить 2 великі соціально-економічні центри тяжіння – Житомир та Київ. Цей "трикутник" значно впливає на демографію та, зокрема,

вікову структуру населення міста через "висмоктування" молоді. Однак, ці транспортні коридори можуть містити також значний транзитний потенціал для розвитку міста Коростеня, який сьогодні використовується не в повні. Наявність розвинених комунікацій є також привабливим фактором розвитку бізнесу у місті та навколо нього.

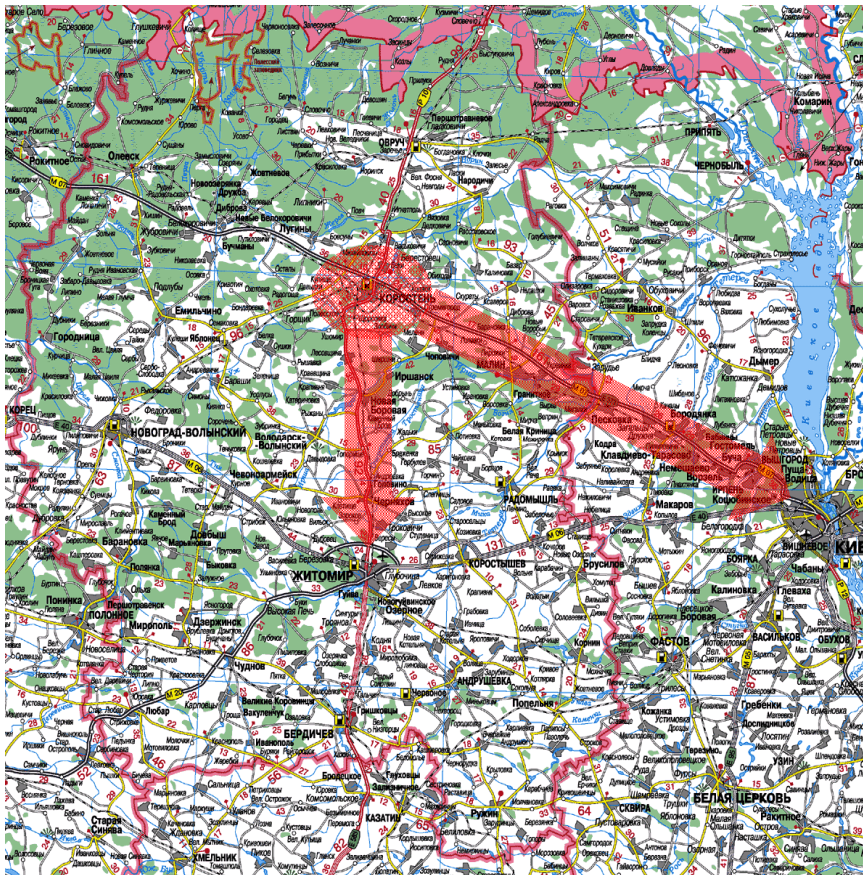

Рис. 1.3. Коростень в регіональній системі розселень і комунікацій: "осі тяжіння" Коростень-Житомир та Коростень-Київ

Місто є значним залізничним вузлом на перехресті залізничних магістралей: Коростень-Шепетівка, Коростень-Ковель, Одеса - Санкт-Петербург, Київ-Ковель, Київ-Львів-Ужгород, Львів-Луганськ, Коростень-Житомир, Коростень-Мозир (рис. 1.4).

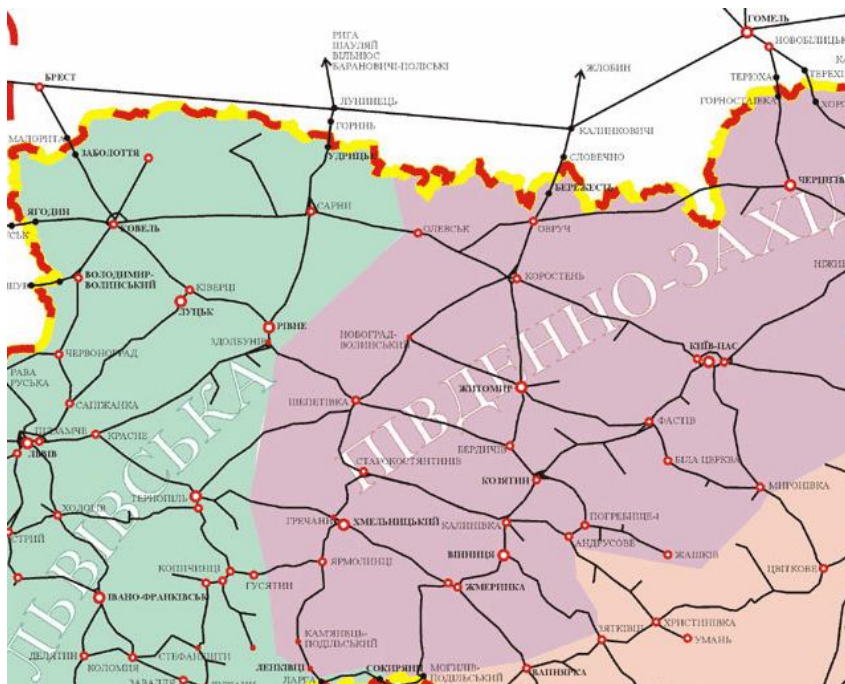

Рис. 1.4. Коростень в регіональній системі залізничних комунікацій

Коростень є найбільшим (крім Житомира) районним центром Житомирщини та, відповідно, сильним соціально-економічним центром тяжіння для чисельних навколишніх сіл району (рис. 1.5).

Рис. 1.5. Коростень в районній системі розселень і комунікацій

Територія міста Коростень – 4230,84 гектара. Територія міста збільшилася в березні 2014 р. на 845,70 гектара (рис. 1.6).

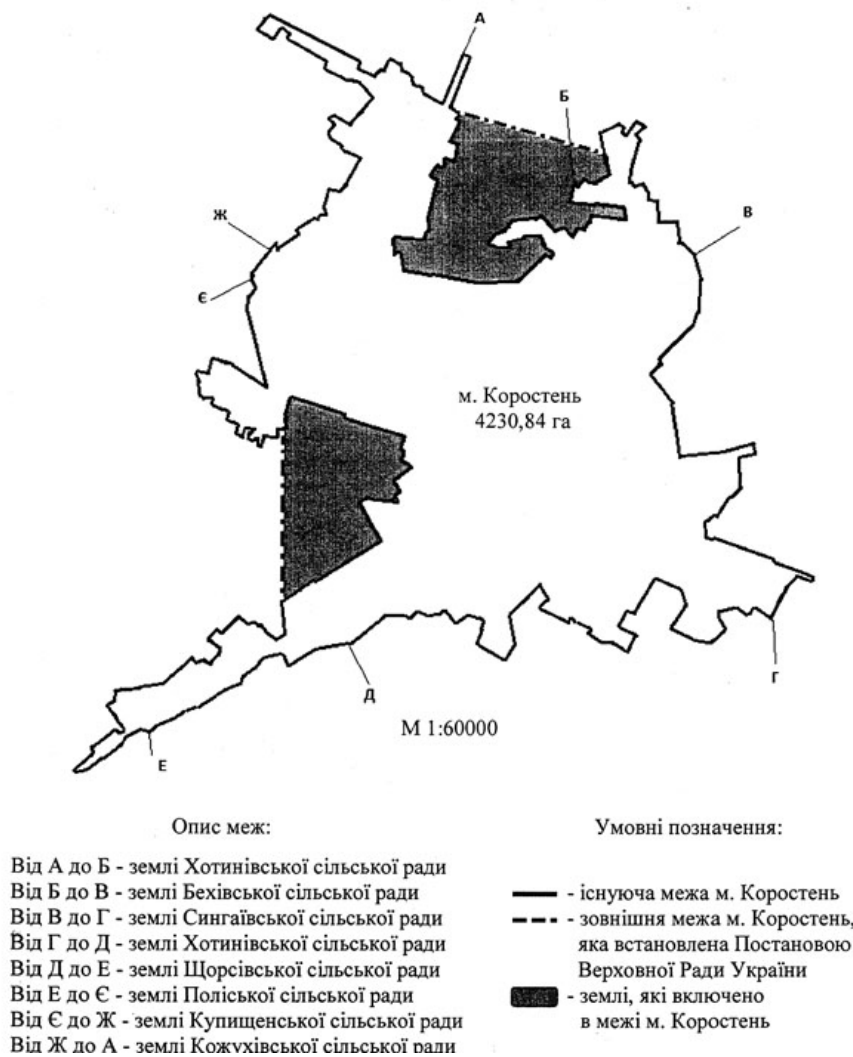

Рис. 1.6. План зовнішньої межі міста Коростень у 2014 році

Для перспективного розвитку міста велике значення має оцінка потенціалу розвитку території Житомирської області (рис. 1.7).

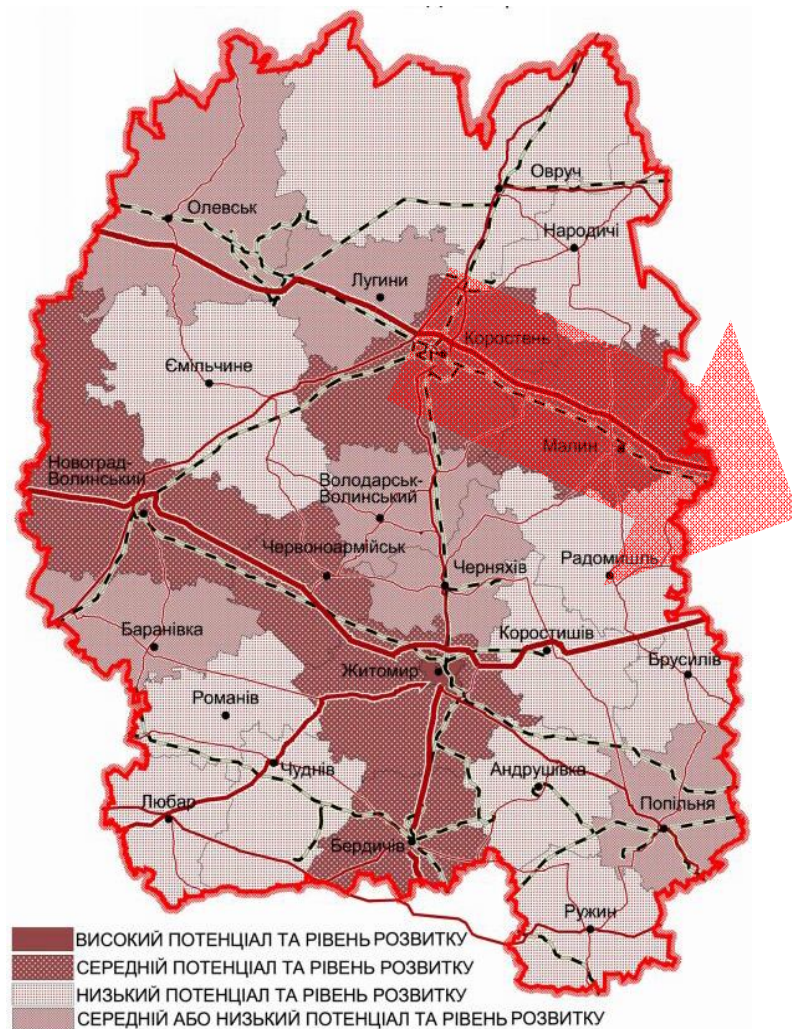

Рис. 1.7. Порівняння потенціалу та рівня розвитку територіальних одиниць Житомирської області

Згідно з такою оцінкою, виконаною Київським проектним Інститутом "Діпромісто" в рамках розроблення Схеми планування території області, від міста Коростеня в Київському напрямку до міста Малина формується широкий територіальний "коридор" з середнім потенціалом для розвитку, що є одним з кращих показників по області.

Досліджуючи потенціал розвитку міста в майбутньому, не можна обійти давно очікуваної і назрілої територіально-адміністративної реформи (АТР), початок впровадження якої нещодавно задекларував Кабінет Міністрів України (Розпорядження від 1 квітня 2014 р. № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні»).

За проектом реформування адміністративно-територіально устрою Житомирської області навколо Коростеня як центру соціально-економічного тяжіння буде створена Коростенська громада (базова ланка адміністративно-територіально устрою) у складі розширеного Коростенського району, який

займе всю північну частину області, при чому Коростень залишається міською громадою (рис. 1.8).

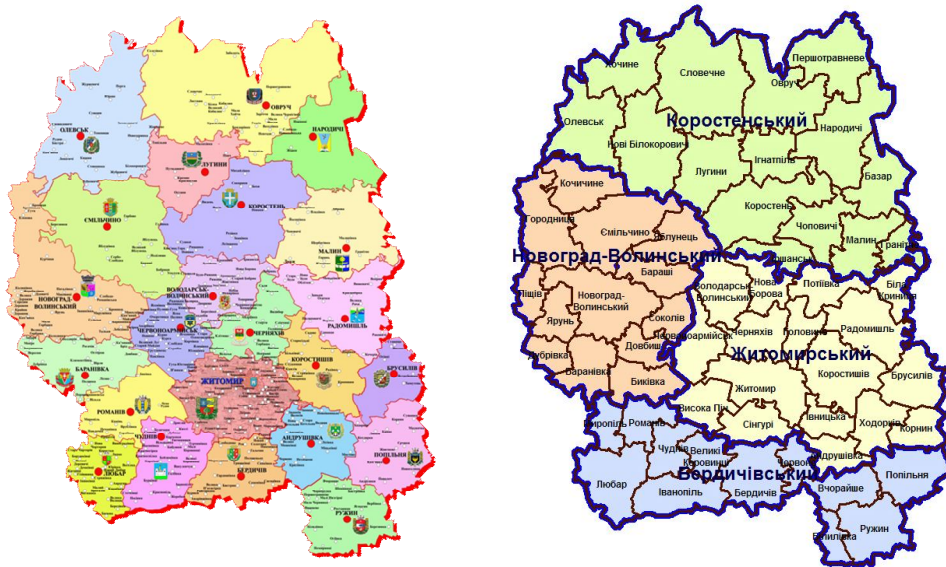

Рис. 1.8. Коростень в нинішній та можливій майбутній системі адміністративно-територіально устрою України

Реформування адміністративно-територіально устрою разом з фіскальною та фінансовою децентралізацією повинні стати сильним стимулом та забезпечити гарантованими фінансовими ресурсами як місто, так і створену Коростенську територіальну громаду.

1.2.3. Генеральний план міста

Генеральний план м. Коростеня Житомирської області розроблений згідно додаткової угоди № 1-2006 від 31.05.2006 р. до договору № 515-01-2005 від 17.10.2005 р. укладеного Коростенською міською радою з УДНДШМ "ДІПРОМІСТО".

Генеральний план міста – це один з основних планувальних документів, який встановлює в інтересах населення та з врахуванням державних завдань напрямки і межі територіального розвитку населеного пункту, функціональне призначення і будівельне зонування території, містить принципові рішення щодо розміщення об'єктів загальноміського значення, організації вулично-дорожньої мережі і дорожнього руху, інженерного обладнання, інженерної підготовки і благоустрою, охорони природи.

Генеральний план м. Коростеня за обсягом та змістом відповідає діючому законодавству України в галузі містобудування та вимогам Державних будівельних норм ДБН Б. 1-3-97 "Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів" і ДБН 360-92** "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень".

При розробці Генерального плану м. Коростеня була здійснена комплексна оцінка передумов та обмежень розвитку міста. До регіональних факторів, які сприяють розвитку міста, можна віднесено:

- вигідне географічне положення – організуючий центр північної частини Житомирської області;
- вигідне транспортне положення і розташування міста в системі міжнародних залізничних та автомобільних магістралей;
- наявність корисних копалин (граніти);
- наявність р. Уж та р. Кремно з озеленими берегами, забезпечуючими організацію систем зелених насаджень з рекреаційною ціллю;
- наявність вільних від забудови територій району неперспективних для ведення сільськогосподарського виробництва.

Фактори, що обмежують розвиток міста:

- несприятлива екологічна ситуація, що пов'язана з радіаційним забрудненням території міста та прилягаючих територій;
- наявність в зоні житлової забудови підприємств та діючих кладовищ, що потребують санітарних розривів;
- відсутність надійного транспортного зв'язку районів міста між собою, а також із зовнішніми шляхами, враховуючи, що в місті існує лише один дворівневий переїзд через залізницю;
- напружена демографічна ситуація яка приводить до зменшення кількості населення міста;
- розташування сільськогосподарських угідь Коростенського району відділених від території сільрад залізницею, автошляхами, інженерними спорудами та масивами житлової, промислової та комунальної забудови;
- розміщення окремих підприємств міста на території району.

Генеральним планом передбачено удосконалення та розвиток історично-створеної планувальної структури міста.

Територія міста складається в основному з чотирьох планувальних районів, розмежованих між собою територією залізниці та р. Уж.

Всі чотири планувальні утворення представляють собою житлові райони, які відрізняються між собою по площі і по кількості населення.

Центральний житловий район складається з ряду житлових кварталів багатоквартирної та кварталів присадибної існуючої та передбаченої проектом забудови, а також окремих підприємств. До складу цього планувального району входить загальноміський центр та північна частина зони відпочинку, створеної на прилеглих до р. Уж територіях.

Північний планувальний район складається з трьох кварталів існуючої присадибної забудови, розділених між собою територією бувшого аеродрому та територією виробничих та комунально-складських підприємств. Основними підприємствами, розташованими на цій території, є: завод "Хіммаш", "Жовтнева кузня", Фарфоровий завод.

Південний планувальний район відокремлений від Центрального р. Уж і від східного району - залізницею.

До складу Південного району входить територія бувшої військової частини з багатоквартирною відомчою житловою забудовою та кварталами існуючої присадибної забудови. В південно-східній частині району функціонує

ряд підприємств – ПАТ "Коростенський кар'єр", ПАТ "Машинобудівельний завод" та ряд малих підприємств.

Східний район відмежований від інших районів міста р. Уж та залізницею. До складу цього району входять квартали садибної забудови, а також район багатоквартирної забудови "Щатрищанський". На колишній території заводу "Агромаш" організовано малі підприємства. Поряд знаходяться ще ряд малих підприємств, складів, гаражів. В північній частині району, на березі р. Уж склалась зона відпочинку до складу якої ввійшли парк Перемоги і значний масив лісу, який на розрахунковий період буде функціонувати як лісопарк. В східній частині цього району розташовані території існуючих колективних садів.

Структурою виділені в окремі планувальні утворення села Чигирі, Житомирське, Чолівка та Мирний, які територіально відрізані від основних районів міста залізницею і не мають з ними надійного сполучення.

З південно-західної сторони до міста прилягає промислово-складський район до складу якого входять підприємства району та міста, які розташовані на землях Коростенського району.

1.3. Ресурси міста

1.3.1. Людський капітал та доходи населення

У місті Коростень проживає 65,7 тис. мешканців (табл. 1.2), нараховується 22,1 тис. домогосподарств. До аварії на ЧАЕС населення міста становило 72 тис. осіб.

Таблиця 1.2

Демографічна характеристика Коростеня

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Чисельність постійного населення	тис. осіб.	66,2	66,1	65,8	65,7	65,6	65,9	65,8	65,7
Середній вік населення	років	н/д	н/д	39,8	39,9	40,1	40,2	40,3	**
Розповсюдженість захворювань, на 10 тис. населення	од.	н/д	н/д	н/д	21369	20849	21318	20723	19969
Захворюваність всіма видами захворювань на 10 тис. населення	од.	н/д	н/д	н/д	9875,0	9 698,6	9175,5	8 911,7	8618,6

Зараз процес активного скорочення кількості населення сповільнився, проте ця загальнонаціональна тенденція продовжується (рис. 1.9).

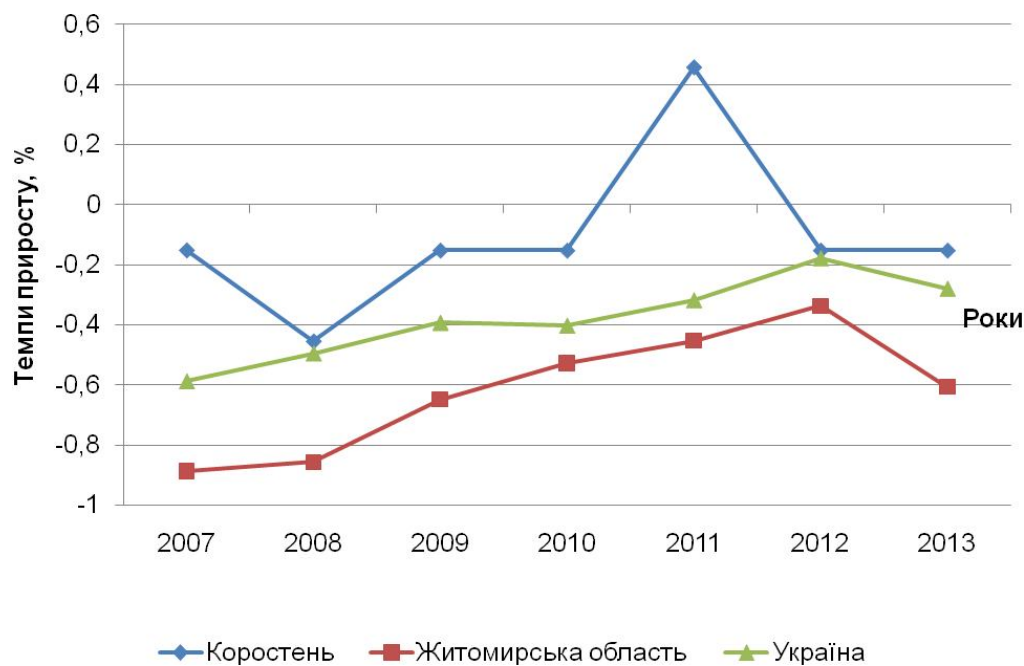

Рис. 1.9. Темпи приросту постійного населення

Процес поступового скорочення населення продовжується насамперед через природне зменшення населення (рис. 1.10). Водночас в останні 8 років спостерігається позитивне сальдо міграції населення та збільшення народжуваності.

Коростенщина належить до регіонів України з найгіршими демографічними показниками. В районі вже 30 років відсутній природний приріст населення. Загалом по Житомирській області показники природного приросту населення гірші ніж в середньому по Україні.

Рис. 1.10. Природне зменшення населення

В останні три десятиріччя на Коростенщині відбулися великі зміни у співвідношенні між сільським і міським населенням на користь останнього. Це дозволяло сповільнити темпи зменшення населення в Коростені (рис. 1.11). Проте, питома вага міського населення на Коростенщині (рівень урбанізації) досягла 68,8%, тому це джерело поповнення населення міста вичерпується. Слід також враховувати, що з Житомирської області більше виїжджає, а ніж переселяється сюди.

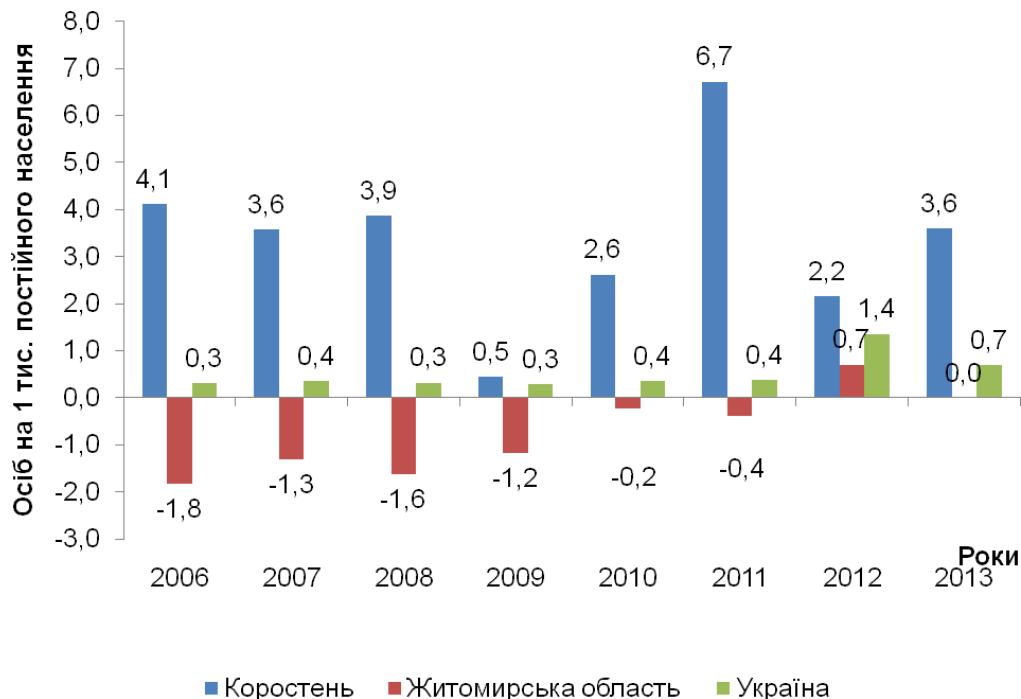

Рис. 1.11. Сальдо міграції населення

Зростає кількість молоді, яка вибуває за межі міста, так як молоді люди не знаходять пристойної роботи з високим рівнем оплати, неможливість самореалізуватись.

На 100 жінок припадає 85 чоловіків і ця кількість поступово знижується.

Середній вік мешканців Коростеня, як і в цілому по Україні, поступово зростає, проте більше половини населення міста перебуватиме до 2026 року в працездатному віці (рис. 1.12).

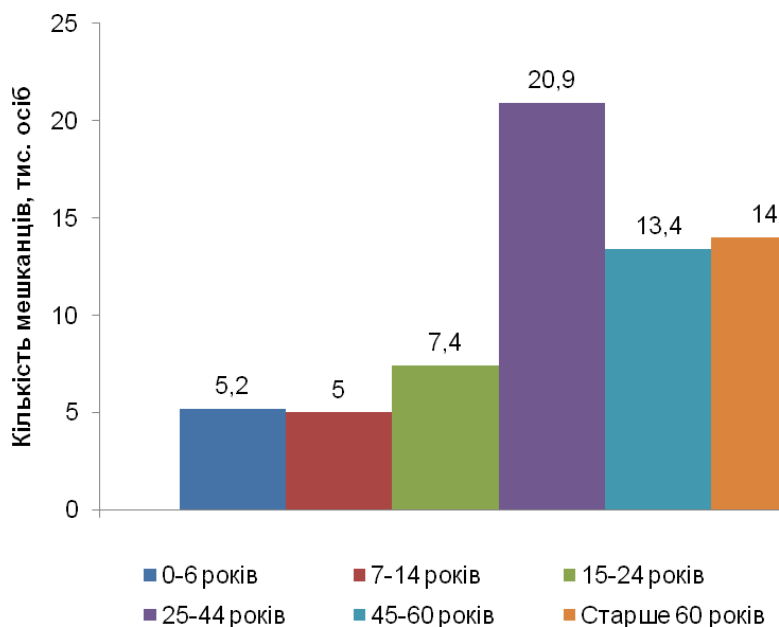

Рис. 1.12. Вікова структура населення міста

Кількість безробітних у місті поступово знижувалася як і потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Безробіття та заробітна плата найманих працівників

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Чисельність зареєстрованих безробітних	осіб	1633	1616	2081	1478	1519	1307	1467	1333
Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць	вакансії	216	244	335	155	235	242	188	242
Наявний дохід на одну особу	грн.	5,7	6,4	10,1	10,6	13,4	14,8	15,9	17,8
Наявний дохід на одну особу по області	грн.	6754,3	8864,5	12023	12180	15776	18716	21288	21452
Наявний дохід на одну особу в середньому по Україні	грн.	7771	10126	13716	14373	18486	21638	25206	26167

Рівень зареєстрованого безробіття нижчий за показник по області та наближений до середнього значення по країні, проте зміна його динаміки не повторює загальнонаціональні тенденції (рис. 1.13).

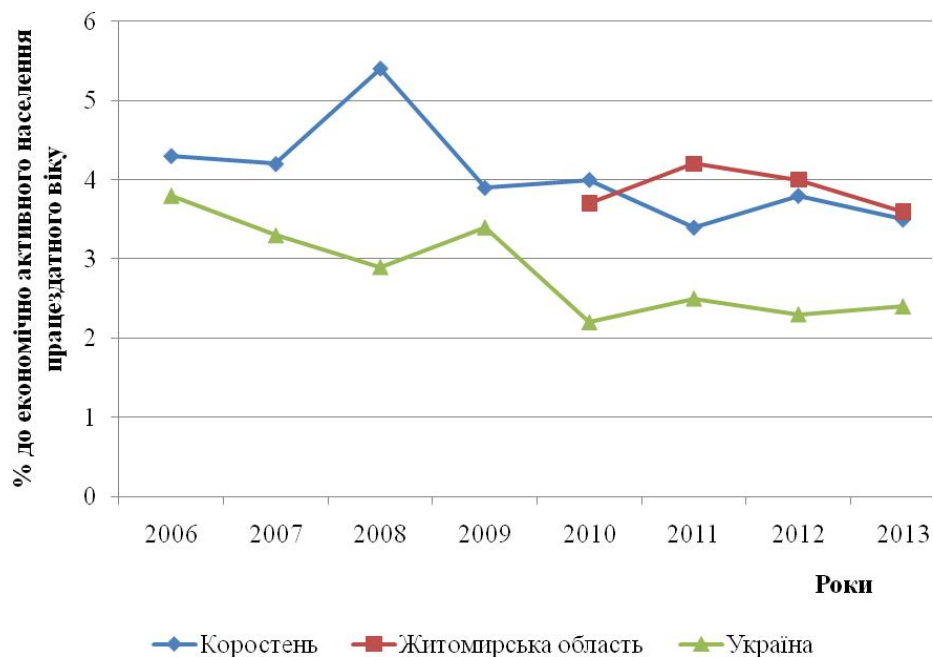

Рис. 1.13. Рівень зареєстрованого безробіття

У 2014 році збільшення кількості працюючих не очікується.

Середньомісячна заробітна плата найманого працівника у Коростені вища, ніж в середньому по області, але нижче середніх загальноукраїнських показників (рис. 1.14).

Рис. 1.14. Середньомісячна заробітна плата найманого працівника

Доходи в розрахунку на 1 мешканця в 2013 р. склали 17,8 тис. грн. (середній показник по Житомирській області 21,5 тис. грн.), тобто 1483 грн. на місяць, що не суттєво перевищувало прожитковий мінімум (1176 грн.). При цьому слід відзначити, що основу цих доходів становлять пенсійні та соціальні виплати (рис. 1.15).

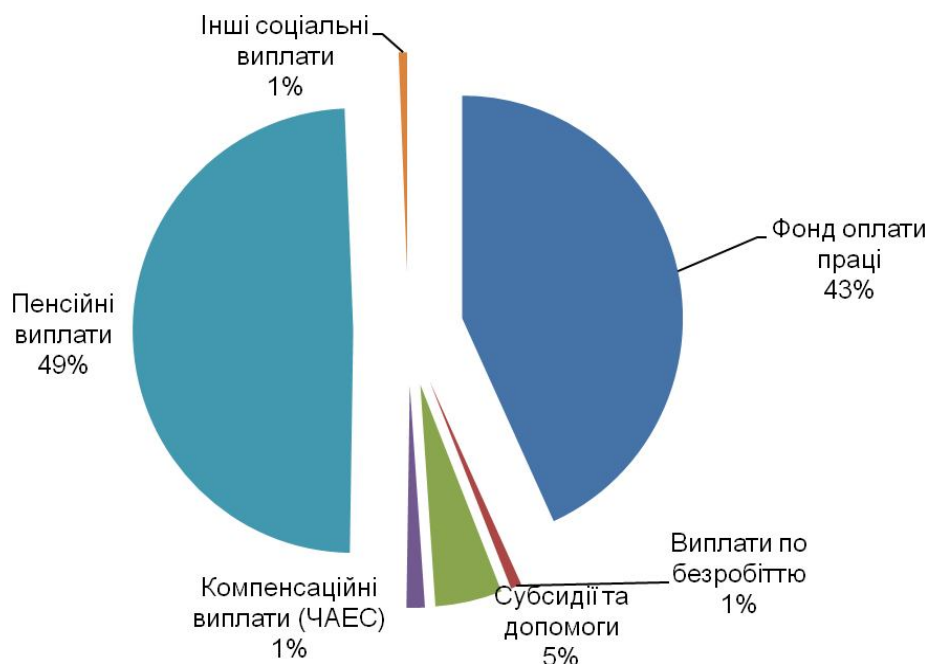

Рис. 1.15. Структура доходів населення міста Коростеня у 2013 р.

У 2014 р. можна очікувати лише номінальне зростання доходів населення за рахунок зростання мінімальної заробітної плати та індексації пенсійних і соціальних виплат.

Аналізуючи структуру зайнятості населення міста (табл. 1.4), слід відзначити суттєве скорочення працюючих в промисловості, торгівлі, операціях з нерухомістю. Одночасно різко зростає кількість працюючих у сфері надання послуг по ремонту комп'ютерної техніки, побутові послуги і т.п. (інші види діяльності табл. 1.4.).

Таблиця 1.4

Структура зайнятості населення

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	% працюючих осіб	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9	2	2,1
Промисловість	% працюючих осіб	31,3	28,4	27,3	25,2	25,6	25,8	22,4	19,2
Будівництво	% працюючих осіб	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	1,3	1,3	1,3

Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту	% працюючих осіб	2,8	3,9	3,5	3,3	3	1,4	1,3	1,5
Готелі та ресторани	% працюючих осіб	1,1	1,2	1,1	1,3	1,2	1,3	1	0,7
Транспорт і зв'язок	% працюючих осіб	37,4	38,1	38,7	38,4	38,4	36,2	34,8	32,2
Фінансова діяльність	% працюючих осіб	1,1	1,1	0,9	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9
Операції з нерухомістю, здавання під найом та послуги юридичним особам	% працюючих осіб	2,6	2,3	2,4	2,6	2	0,6	0,7	0,7
Державне управління	% працюючих осіб	2,6	2,7	2,3	2	1,9	1,3	1,6	2,1
Освіта	% працюючих осіб	8,7	9,1	9,3	10,6	10,4	9,7	10,6	11
Охорона здоров'я та соціальна допомога	% працюючих осіб	10,2	10,8	11,1	11,9	11,2	9,7	10,5	11
Колективні, громадські та особисті послуги	% працюючих осіб	0	0,1	0,2	0,1	0,3	0,3	0,4	0,4
Інші види діяльності	% працюючих осіб	0,1	0,1	0,9	0,5	2,8	9,8	12,7	16,9

На першому місці по причинах смерті знаходиться смертність від захворювань серцево-судинної системи, що становить 70,1% від усіх померлих. На другому місці стоїть смертність від онкозахворювань (13,9%), на третьому місці – смертність від травм, нещасних випадків та отруєнь (6,3 %).

Упродовж останніх років відмічається тенденція зростання інвалідності внаслідок злоякісних новоутворень, уроджених вад розвитку, ендокринної патології, хвороб кістково-м'язової системи та хвороб органів дихання.

У Коростені створено у 2014 р. громадську раду при виконавчому комітеті Коростенської міської ради, яка є постійно діючим, колегіальним, виборним, консультативно-дорадчим органом, утвореним для забезпечення участі громадян у громадсько-політичному, соціально-економічному житті міста; налагодження ефективної взаємодії міської влади з громадськістю; здійснення громадського контролю за діяльністю міської влади.

Проблемні питання розвитку:

- перевищення показника смертності над народжуваністю;
- порівняно високий рівень зареєстрованого безробіття;
- старіння населення та зниження рівня життя населення.

1.3.2. Матеріальні ресурси

Мінерально-сировинний потенціал міста й району представлений рядом родовищ корисних копалин. Це декоративний облицювальний камінь, мармур, сировина для металургії та будівельної промисловості, вапняки, буре вугілля, цегельно-черепична сировина, торф. Також добувають відомі граніти, наявні

поклади титану, що задовольняють потреби України, апатитів, цирконію, фосфоритів.

В межах міста знаходиться 2 діючих кар'єри з видобутку гранітів та інших матеріалів. Їхня глибина – 6 горизонтів по 13 м. Ще 10 кар'єрів діють поблизу міста.

Займаються переробкою каменю, виробляють гранітний щебінь, пісок із висівок. 90% запасів облицювальних матеріалів (лабрадорит, граніт, габро) України, а це біля зосереджена в Коростенському масиві. Характерною особливістю цих матеріалів є їх унікальна кольорова гамма – голубі, зеленуваті, а іноді й золотисті кольори. Це прекрасна сировина для виробництва мармурової крихти, оксидів магнію, смол, доломітів для металургії, різних видів флюсів та наповнювачів, а також мінеральних добрив.

Регіон займає перше місце в Україні по запасах лісових ресурсів, переважають хвойні породи (60%), також твердо-листові (дуб) та листові (береза, вільха, осика).

Радіоактивне забруднення прилеглих земель Коростенського району при низькому показнику рН, легкому механічному складі та перезволожені земель значно ускладнює їх екологічно-безпечне сільськогосподарське використання. Вміст гумусу в ґрунтах району знаходиться на низькому рівні і постійно йде процес його зниження. У Коростенському районі частка ґрунтів з дуже низьким і низьким вмістом гумусу становить 90,3-92,6%. Практично всі ґрунти мають підвищену кислотність, погано затримують вологу, або, навпаки, деякі з них постійно перезволожені. У більшості випадків вони потребують вапнування, а перезволожені ділянки – осушення. З таких типів ґрунтів талими та дощовими водами досить легко вимивається перегній, і тому для підвищення родючості вони потребують внесення великої кількості органічних добрив (до 120 т/га).

Водні ресурси м. Коростень формуються на 90% за рахунок поверхневих і на 10% за рахунок підземних вод. Головною водною артерією міста є річка Уж, яка розділяє місто на дві частини. Водозабезпеченість м. Коростень є низькою – на одного жителя припадає близько 1 тис. м³ води на рік.

У Коростені наявні вільні земельні ділянки, призначені для ведення господарської діяльності: індустриальний парк "Коростень" (вільна від забудови, 42,2014 га, включений до державного Реєстру індустриальних (промислових) парків України), ділянка під будівництво супермаркету (вул. Жовтнева, 1,5885 га), ділянка під будівництво супермаркету (Перехрестя вулиць Грушевського та Гастелло, 1,5529 га), земельна ділянка яка прилягає до індустриального парку «Коростень» (вул. Жовтнева, 14,4 га). Вільних, незадіяних торгових площ близько 600 м².

У місті Коростені різко збільшуються обсяги створення твердих побутових відходів (82,9 тис. куб. м) – у 2,8 рази за останні 8 років (рис. 1.16).

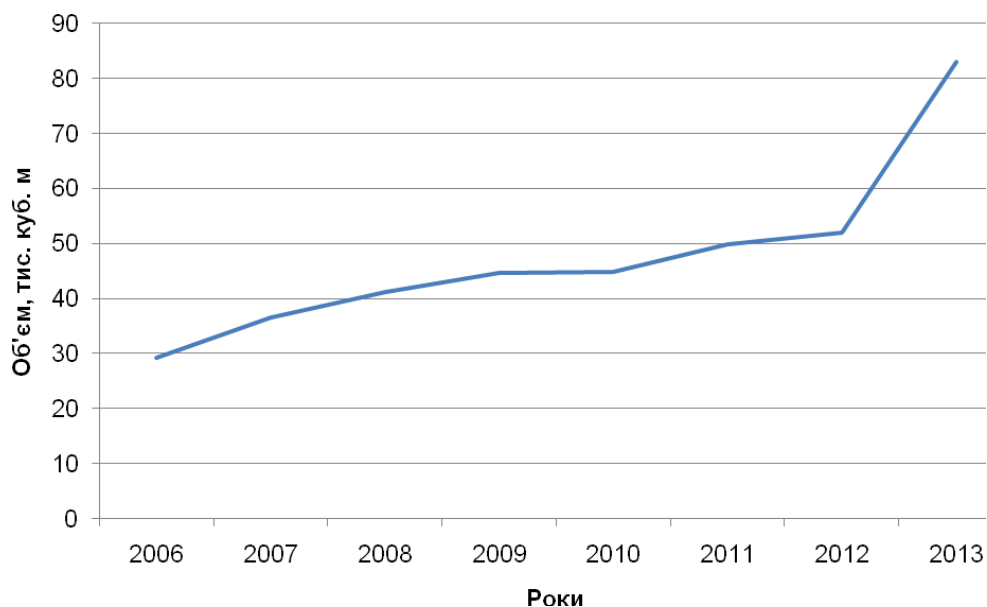

Рис. 1.16. Об'єми створення твердих побутових відходів у м. Коростень

Тверді побутові відходи, зібрані у місті, не переробляються, а повністю захоронюються. При цьому послугою вивезення твердих побутових відходів мешканців охоплено лише 71% населення, яке відносно справно оплачує дану послугу: рівень оплати населенням наданої послуги зі збору і вивезення ТПВ коливається в межах 93-96% (табл. 1.4). У той же час комунальне підприємство, що займається твердими побутовими відходами працює збитково. Щорічно силами комунального підприємства прибирається 5-7 несанкціонованих сміттєзвалищ, але протягом року вони створюються в інших місцях.

Таблиця 1.4

Поводження з відходами

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Рівень охопленості послугою вивезення твердих побутових відходів мешканців	%	66,2	67,8	68	68,2	69,5	69,7	70,1	70,9
Собівартість збору та вивозу ТПВ від населення	грн./куб. м	14,25	14,25	14,25	14,25	14,25	17,34	17,34	17,34
Прибуток (збиток) комунальних підприємств, що займаються ТПВ	тис. грн.	-80,5	-155,8	-142	-305,3	-50	-14,4	-134,3	-31,2
Обсяги утворених промислових відходів I-III класів небезпеки	т	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	171,7	132,9
Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря	т	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д	5453,7	5715,5

Тверді побутові відходи складаються переважно з використаної упаковки – здебільшого полімерної та комбінованої, більшість різновидів якої не піддається процесам біологічного розкладання та може знаходитися в ґрунті багато років. За один місяць на міське сміттєзвалище вивозиться 2500-3000 м³

твердих побутових відходів. З них від 25 % до 70% складають відходи, які можна легко відсортувати: скло, папір, пластик та знову використати, а це як мінімум 800-1000м³/місяць.

Загалом можна зробити висновок про низьку ефективність управління місцевими матеріальними ресурсами у місті.

1.3.3. Екологія

У 1989 р. місто Коростень було визнано постраждалим від на аварії на Чорнобильській АЕС і віднесено до 3-ої зони радіаційного забруднення.

Аналіз стану довкілля в місті свідчить, що незважаючи на відносно покращення якісних показників стану атмосферного повітря та стабілізації цих показників для водних та інших природних ресурсів, екологічна ситуація не відповідає сучасним вимогам.

З впливом на стан довкілля пов'язана діяльність більш ніж 100 підприємств, організацій, установ та інших суб'єктів господарювання. Цей вплив виявляється, по-перше, у викидах шкідливих речовин у повітря, скиданні забруднених стічних вод і утворенні відходів, а по-друге, у споживанні природних ресурсів, оскільки для функціонування промислового виробництва потрібні територія, земельні ділянки для розміщення підприємств, водні та інші природні ресурси.

Екологічно небезпечними об'єктами м. Коростень є:

- Коростенське КП "Водоканал", яке скидає стічні води міста в річку Уж;
- Комунальне виробничо-господарське підприємство м. Коростень, яке займається побутовими відходами міста;
- Локомотивне депо м. Коростень, яке є одним з основних утворювачів промислових відходів міста.

Стосовно водних ресурсів місту притаманні такі проблеми:

- забруднення річок Уж і Кремно неочищеними та недостатньо очищеними комунально-побутовими та промисловими стічними водами;
- неефективно працюючі очисні споруди каналізації, в тому числі зливової;
- значний термін експлуатації водопровідних і каналізаційних мереж, що є причиною частих аварій, які зумовлюють великі втрати води та її вторинне забруднення;
- низька якість питної води в квартирах коростенців (відповідно до скарг жителів водопровідна вода часто буває іржавою та мутною), пов'язана з надмірною зношеністю труб водопровідних мереж, яка досягає 60%;
- захаращеність берегів річок Уж і Кремно та струмків стихійними звалищами побутових і будівельних відходів;
- замулення русла р. Уж та її приток;
- загроза руйнування на р. Уж гідротехнічних споруд, які вже відпрацювали свій ресурс.

Стан атмосферного повітря в м. Коростень погіршується внаслідок викидів забруднюючих речовин промисловими підприємствами та автотранспортом. Спостерігається тенденція зменшення викидів від стаціонарних джерел і суттєвого зростання викидів від пересувних джерел.

Однією з головних екологічних проблем м. Коростень є промислові та тверді побутові відходи, які є значним фактором забруднення довкілля та негативного впливу на здоров'я людини. Через відсутність ефективної системи поводження з промисловими і твердими побутовими відходами щорічно зростає кількість утворених і накопичених відходів при погіршенні стану місць видалення відходів і вичерпанні можливостей для розміщення відходів.

Забудова території міста, експлуатація будівель і споруд, інших комплексів і об'єктів практично скрізь супроводжуються накопиченням вологи в ґрунті та підвищенням рівня ґрунтових вод, що призводить до порушення природної рівноваги у водному балансі, яке виявляється у підтопленні території міста.

Ще однією проблемою є постійне погіршення фітосанітарного стану зелених насаджень міста.

Відповідно до соціологічного дослідження, проведеного в лютому 2012 року, коростенці вважають, що серед проблем, яким місцева влада повинна приділяти більше уваги, найбільш пріоритетними є екологічні проблеми.

1.3.4. Фінансові ресурси міста

Нормативна база, яка регламентує наповнення бюджету міста, за останні роки кілька разів змінювалася. Тим не менше починаючи з 2006 р. лише в останньому 2013 р. сумарні доходу бюджету міста були менші ніж попереднього року (таблиця 1.5). При цьому бюджет розвитку Коростеня в 2013 р. склав лише 4,5%.

Таблиця 1.5

Доходи бюджету міста

Назва показника	Роки							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Доходи всього	77875,3	118466,4	141641,7	146831,5	179614,0	211138,3	240580,6	229006,3
Загальний фонд всього	64704,5	106589,9	121753,1	129171,3	155176,6	192044,5	221548,9	205616,2
Дотації загального фонду	13796,4	19395,3	20559,1	34428,5	41741,8	41531,5	49915,8	46159,8
Субвенції загального фонду	19982,6	33554,5	42117,4	40172,8	50994,2	77479,9	90325,6	78046,1
Спеціальний фонд всього	13170,8	11876,5	19888,6	17660,2	24437,4	18938,4	19031,7	23390,1
Трансферти (субвенції) спеціального фонду	2595,3	839,8	6712,4	7346,2	7371,4	3442,6	2907,3	3808,4
Бюджет розвитку	6536,2	7355,1	11668,6	2199,1	9765,7	3600,0	9306,7	10397,0
Податок з доходів фізичних осіб	23689,8	45104,2	46280,2	43768,9	52400,4	61537,5	68571,4	68774,3
Податок на прибуток підприємств	67,5	306,7	254,7	360,0	296,9	345,3	544,8	197,3
Плата за землю	2036,7	2077,7	3420,5	4004,5	4557,4	7484,2	8637,4	8481,6
Оренда комунального майна	240,2	370,5	790,4	652,3	695,5	784,0	759,7	718,3
Місцеві податки та збори всього	1142,8	1710,1	1840,6	1859,1	2202,7	832,0	935,5	839,6
Єдиний податок	1468,2	1406,1	1879,0	1941,4	2188,9	2099,6	5780,7	7968,1
Доходи від відчуження нерухомості та землі	4833	5238,8	4609,0	2199,1	7576,8	1500,4	2932,2	2077,2

Переважно доходи бюджету міста формуються з коштів, які надходять з бюджетів інших рівнів та податку на доходи фізичних осіб (рис. 1.17).

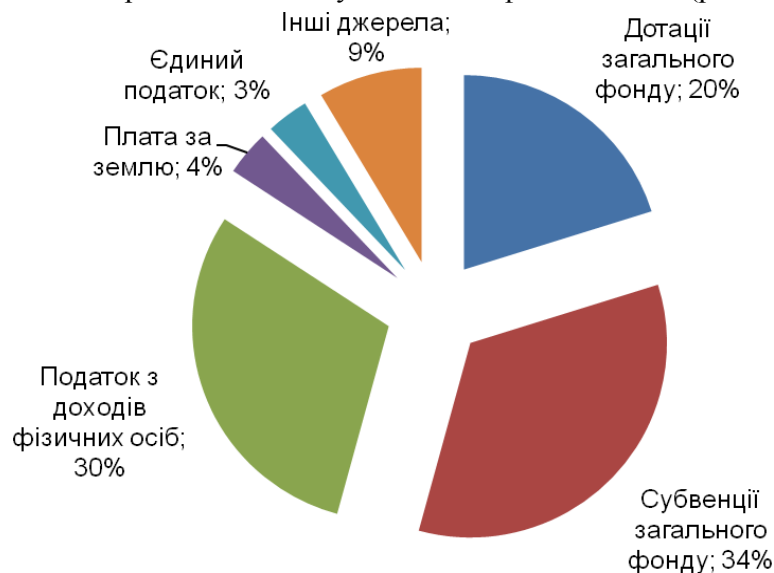

Рис. 1.17. Структура доходів бюджету Коростеня у 2013 р.

Досвіду залучення кредитів до бюджету міста і, відповідно, непогашених кредитів у міста немає.

Видатки бюджету міста в 2013 р. перевищили 11 млн. грн. (табл. 1.6). Видатки бюджету розвитку, які можуть бути скеровані на капітальні інвестиції, склали лише 4,8% (11434,9 тис. грн.) від загальної суми видатків бюджету.

Таблиця 1.6

Видатки бюджету міста (тис. грн.)

Назва показника	Роки							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Видатки всього	75876,6	105867,9	151005,3	146539,5	180343,9	209602,4	238752,8	240052,5
Видатки загального фонду всього	63229,30	95282,00	130784,8	130152,0	158271,3	179894,3	209295,3	216817,7
Видатки спеціального фонду всього	12647,30	10585,90	20220,50	16387,50	22072,60	29708,10	29457,50	23234,80
Видатки бюджету розвитку	6082,20	6423,40	12214,10	2004,90	6313,30	16940,60	3316,60	11434,90
Видатки на місцеве самоврядування	2830,30	4837,30	7205,50	6167,40	6353,40	7194,10	7315,90	7437,50
Видатки на освіту	22927,30	30781,70	42822,50	46284,30	56697,00	58172,80	72237,70	76920,50
Оплата ком. послуг та енергоносіїв у видатках на місцеве самоврядування	73,50	126,70	205,70	255,70	341,10	381,00	489,20	486,20
Видатки на охорону здоров'я	13825,10	16383,70	22192,50	24295,10	30132,50	31735,50	38938,20	37989,30
Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення	16692,30	31252,10	38101,00	39891,20	50657,90	66465,20	70325,20	77200,50
Видатки на житлово-комунальне господарство	2373,20	3316,10	5320,00	3626,70	3763,70	5375,50	7305,90	3815,90
Видатки на благоустрій	1612,30	1912,30	3766,80	3127,00	3338,40	5375,50	4222,00	3815,90

Видатки на дорожнє господарство	1419,80	1887,70	2655,20	2762,00	1792,90	1910,50	1962,40	1725,60
Видатки на культуру та мистецтво	1621,1	2559,5	4255,8	4158,3	4969,9	5585,5	6939,7	7170,3
Видатки на фізкультуру та спорт	371,5	730,9	1549,1	1145,2	1161,60	1340	1867,6	2078,5

Видатки бюджету міста соціально-орієнтовані та спрямовані, переважно, на заробітну плату і соціальну допомогу (рис. 1.18).

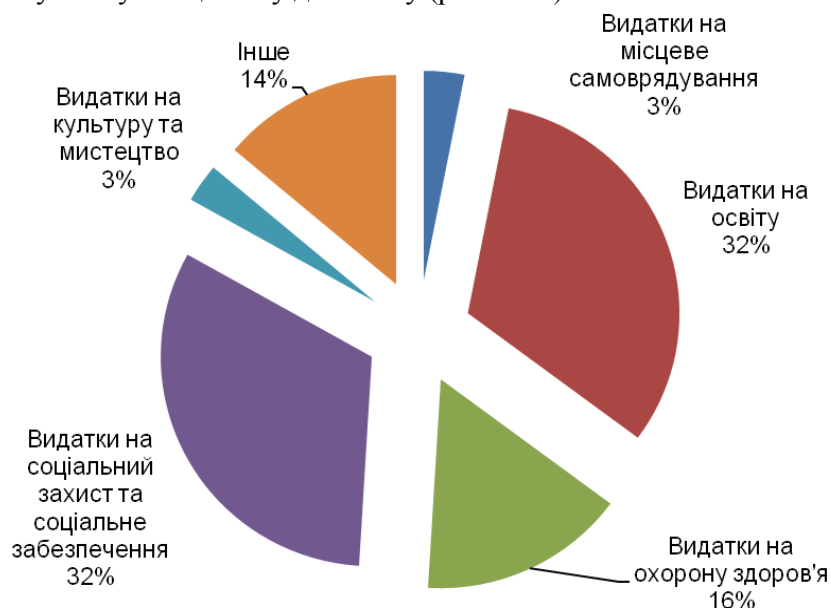

Рис. 1.18. Структура видатків бюджету Коростеня у 2013 році

Варто відзначити, що видатки на благоустрій, житлово-комунальне господарство, дорожнє господарство, фізкультуру і спорт складають менше 2% за кожним з напрямів від загальних видатків бюджету міста.

1.4. Економіка

Місто Коростень характеризується багатопрофільним малим і середнім бізнесом з акцентом на транспорт та промислове виробництво (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами діяльності, одиниць

Види діяльності	Роки					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	17	17	17	17	??	??
Рибне господарство	2	2	2	2	??	??
Промисловість, у т.ч.:	134	135	138	139	??	??
добувна промисловість	13	13	14	12	??	??

обробна промисловість	116	117	119	122	??	??
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	5	5	5	5	??	??
Будівництво	44	46	50	49	??	??
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	243	242	241	249	??	??
Готелі та ресторани	17	17	17	20	??	??
Транспорт і зв'язок	43	44	45	46	??	??
Фінансова діяльність	14	14	13	19	??	??
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	83	83	83	99	??	??
Освіта	54	54	54	55	??	??
Охорона здоров'я та соціальна допомога	36	36	36	36	??	??
Колективні, громадські та особисті послуги	244	249	251	254	??	??

Галузь транспорту і зв'язку є провідною за кількістю зайнятих у цій сфері працівників – майже 7 тис. осіб (див. додаток 1). Насамперед це пов'язано з діяльністю Укрзалізниці, яка має тут декілька відокремлених підрозділів. У місті розміщено митний пост "Коростень", спеціалізацією якого є оформлення вантажів, що йдуть через міжнародний залізничний пункт пропуску "Виступовичі – Словечно" з і в Білорусь. Через місто з 2003 року курсує поїзд комбінованого транспорту "Вікінг". Учасниками проекту є Україна, Білорусь, Литва, Латвія, Естонія, а з 2012 року і Болгарія. Загальна довжина його маршруту Іллічівськ (Україна) – Мінськ (Білорусь) – Драугісте (Литва) становить 1766 км. Комісія Європейського Союзу по транспорту визнала поїзд "Вікінг" кращим проектом 2009 року з перевезення вантажів. З 2012 р. регулярно курсує міжнародний контейнерний поїзд "ZUBR". На жаль, сама логістична обробка міжнародних вантажів на станції Коростень фактично не проводиться.

За 2013 р. митним постом "Коростень" перераховано до Держбюджету 4721,0 млн. грн., що на 31% менше ніж за 2012 рік. Основними чинниками, які вплинули на зменшення надходження митних платежів у звітному періоді стало падіння об'ємів ввезення нафтопродуктів, платежі з яких складають 98% всіх надходжень на МП "Коростень". Варто зауважити, що митний пост "Коростень" не є юридичною особою і, відповідно, прямі надходження до міського бюджету від його діяльності незначні.

Станом на 01.01.2014 року акредитовано 229 суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, фактично лише 77 з них здійснювали діяльність у 2013 році (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Показники економічного розвитку

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності, всього	одиниць	926	980	1013	1027	1053	1084	1109	1134
Зареєстрованих фізичних осіб-підприємців	одиниць	3580	3840	4083	4069	4128	3973	2889	3854
Кількість малих підприємств на 10000 населення	одиниць	46	39	46	44	41	39	35	32
Обсяг реалізованої продукції промисловості	тис. грн.	339083	422156	654342	577192	766474	1263149	1584947	1504843
Обсяг реалізованих послуг	тис. грн.	108122	124620	158797	161019	167859	216174	245947	238558
Обсяги експорту	тис. дол.	20336	23041	22323	24644	26955	31306	34938	??
Обсяги імпорту	тис. дол.	27323	27104	25184	105243	15233	97696	32337	??
Обсяг прямих іноземних інвестицій наростаючим підсумком	тис. дол.	1630	1308	1224	1332	1350	1514	1473	1353
Загальний обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування	тис. грн.	46769	94652	110244	397893	1249840	1642400	107433	97572

Транспортне обслуговування населення міста здійснюється товариством з обмеженою відповідальністю "Автосвіт" і чотирма приватними перевізниками в режимі маршрутного таксі та в режимі звичайного таксі. Перевізники здійснюють перевезення пасажирів за 9 маршрутами в різні напрямки міста і його околиці та, в часи пік, за 4 додатковими маршрутами.

Всі автобуси, які працюють на міських маршрутах обладнані приладами GPS-спостереження. Впровадження програми диспетчерського контролю DOZOR дисциплінувало водіїв та перевізників, що відобразилось на скороченні кількості скарг на відсутність автобусів на маршрутах майже на 40% у 2013 р., порівняно з попередніми роками.

Місто має розгалужену телефонну мережу, активно розвиваються системи мобільного зв'язку, система Інтернет.

У Коростені розвинуті підприємства машинобудівної, харчової, добувної, хімічної, та переробної промисловості:

Машинобудування:

- ПАТ завод хімічного машинобудування "Хіммаш" – проектування, виготовлення теплообмінного, колонного ємнісного обладнання, апаратів повітряного охолодження для хімічної, нафтопереробної промисловості,

шарових кранів для нафтогазопроводів, судин Дюара, навісного обладнання для сільгосптехніки та інше;

- ПАТ "Жовтнева кузня" – виробництво машин і устаткування: борони різних модифікацій, косарки та запасні частини до них, вироби з металу;
- КВК-71 – виробництво сільгоспмашин (зернокидач ЗМ-60А) і запасних частин до них, виробництво товарів народного споживання (з металу);
- ПАТ "Коростенський машинобудівний завод" – устаткування та обладнання для машинобудівної галузі, у т.ч. резервуари, апарати, які працюють під тиском, засоби малої механізації;
- УВП УТОС – виробництво електророзподільної та контрольної апаратури;

Харчова промисловість:

- ПАТ "Коростенський хлібозавод" – виробництво хлібобулочних і кондитерських виробів;
- ТОВ "Астрал" – реалізація круп, борошна та макаронних виробів;

Добувна промисловість:

- ВАТ "Коростенський кар'єр" – видобування каменю для будівництва, виробництво нерудних будівельних матеріалів (щебеневої, 88% якої експортується до Росії).

Хімічна промисловість:

- ПП фармацевтична фабрика НВО "Ельфа" – виробництво піномийних і косметичних засобів;
- АТЗТ завод "Янтар" – виробництво лісохімічної та лакофарбової продукції.

Переробна промисловість:

- ПрАТ "Коростенський завод ЗБШ" – шпали залізобетонні для залізниць широкої колії та суміщеної колії, бруси стрілочних переводів, залізобетонні лотки для водостоку, напівшпали, блоки бетонні для стін і підвалів;
- ПрАТ "Коростенський завод МДФ" – виробництво плит МДФ і ламінату;
- ПрАТ "Інтертайл" – виробництво керамічної плитки (починаючи з 2-го півріччя 2013 року не здійснює виробничої діяльності);
- ТОВ "Астафе" – збірні залізобетонні вироби, блоки з ніздрюватого бетону;
- ТОВ "Елізіумпласт" – виробництво пластикового ПВХ підвіконня.

Інші підприємства:

- Мале колективне підприємство фірма "Друк", ТОВ "Тріада С" – виготовлення бланкової, етикеточної, книжкової, газетної, кольорової продукції;
- АТЗТ фірма "Арсанія" – пошиття легкого верхнього жіночого та дитячого одягу.
- ЗАТ "Трубосталь" – металургійне виробництво сталевих профільних і прямокутних труб різних діаметрів методом електрозварювання.

Будівельна галузь. На території м. Коростень діють такі будівельні організації: БМЕУ-4, ЕП-647, ТОВ "Газсервіс", МПП "Атлантбудсервіс", філія ДЕД, філія Райавтодор, ДП Коростеньліфт, МП Дельта, ТОВ АРМ Електро.

Найбільший приріст по місту Коростеню за підсумками 2013 р. забезпечили підприємства таких галузей виробництва, як деревообробна –

134,5%, добувна – 125,7% (без врахування інфляції). Проте загалом по промисловості з врахуванням інфляції відбулося незначне скорочення обсягів діяльності.

Останніми десятиліттями Коростень був другим промисловим центром після Житомира в області, проте поступово втрачав ці позиції і зараз займає третє місце за обсягом реалізованої промислової продукції на 1 мешканця (табл. 1.9).

Таблиця 1.9

Обсяг реалізованої промислової продукції по містах за 2013 рік

Територіально-адміністративна одиниця	Обсяг реалізованої промислової продукції на 1 мешканця, тис. грн.	Обсяг реалізованої промислової продукції(товарів, послуг) без ПДВ та акцизу	
		тис. грн.	у % до всієї реалізованої продукції в області
Житомирська область	12,4	15 664 977,6	100
м. Житомир	25,6	6 939 096,9	44,3
м. Малин	23,8	640 483,2	4,1
м. Коростень	23	1 504 843,7	9,6
м. Бердичів	13,4	1 048 711,0	6,7
м. Новоград-Волинський	10,1	568 214,8	3,6

Обсяги прямих іноземних інвестицій у м. Коростень складають 0,3% (1353 тис. USD) від загальнообласного показника з тенденцією до зниження. Основним інвесторами в підприємства міста Коростень є Словаччина і Кіпр (рис. 1.19).

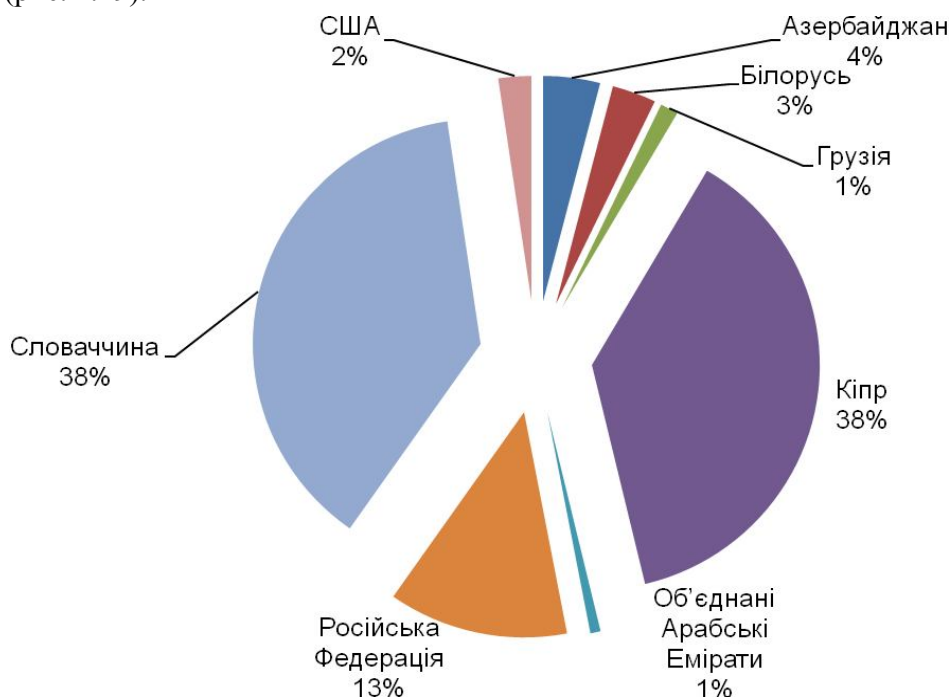

Рис. 1.19. Структура прямих іноземних інвестицій за країнами інвесторів

У місті функціонує два готелі на 160 ліжок, які в середньому протягом року заповнені на 50%.

Житлово-комунальне господарство м. Коростень представлено 8 комунальними підприємствами: Коростенське комунальне підприємство "Теплозабезпечення", Коростенське комунальне підприємство "Водоканал", Комунальне виробничо-господарське підприємство, Комунальні виробничі житлові ремонтно-експлуатаційні підприємства №№ 1-4.

З метою стимулювання розвитку підприємництва, міськрадою спільно з міським центром зайнятості для безробітних проводяться семінари на теми: "Як започаткувати свій бізнес", "Від бізнес ідеї до власної справи" та "Пошук ідей для започаткування власного бізнесу". У 2013 р. у школах міста Коростеня реалізувався проект "Лабораторія бізнес-моделювання", метою якого є навчити учнів шкіл методам формування бізнес-ідей, бізнес-презентацій, бізнес-проекту.

1.5. Інфраструктура

1.5.1. Будівлі та споруди

Загальна площа житлових приміщень у місті Коростені у 2013 р. становила 1495,2 тис. м² (табл. 1.10). Останніми роками введення в експлуатації нового житла фактично дозволяє лише замінити житловий фонд, який виводиться з експлуатації. При цьому кількість будинків у місті зростає. Площа міста під багатопверховою забудовою та індивідуальною забудовою за останні роки суттєво не змінилася і складає 10,91% і 8,3% відповідно.

Таблиця 1.10

Характеристика житлового фонду

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Житловий фонд	тис. кв. м	1412,1	1417,9	1419,2	1430,9	1491,9	1493,8	1494,8	1495,2
Кількість будинків	одиниць	8497	8604	8610	8612	8616	8617	8629	8638
Введення в експлуатацію нового житла	тис. кв. м	7,34	3,701	19,271	2,198	3,063	3,666	3,221	5,371
Прибуток (збиток) комунальних підприємств, що надають послуги з обслуговування житла	тис. грн.	-47	0,2	-165	82,5	-221	36,1	154,6	29,6

Починаючи з 2010 р. активізувався процес створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Кількість будинків, які охоплені ОСББ становить 37 (рис. 1.20).

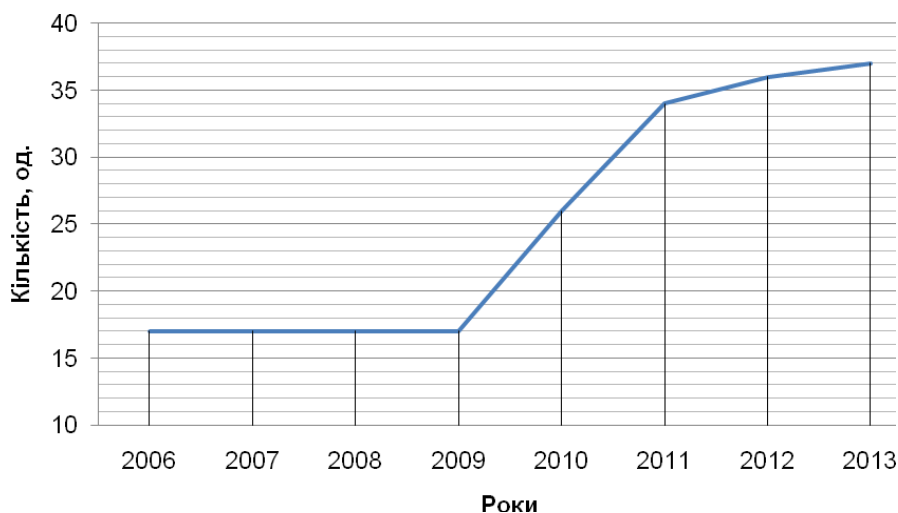

Рис. 1.20. Кількість будинків, які включені до ОСББ у Коростені

Не зважаючи на зростання заборгованість населення за послуги утримання житла та прибудинкової території, що надається комунальними підприємствами, ці підприємства залишаються прибутковими. При цьому видатки на субсидії житлово-комунальних послуг за останні 8 років зросли майже в 7 разів і складають 4,234 млн. грн. (рис. 1.21).

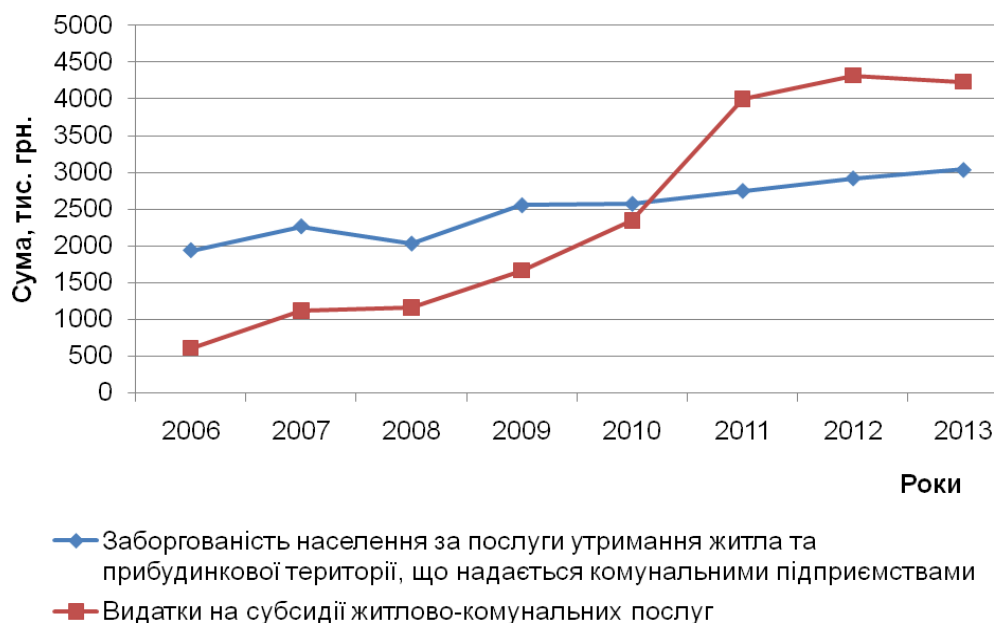

Рис. 1.21. Заборгованість населення за послуги утримання житла та прибудинкової території, що надається комунальними підприємствами, та видатки на субсидії житлово-комунальних послуг у м. Коростені

З точки зору фінансування розвитку житлово-комунального господарства, позитивним фактом є те, що тариф на послуги утримання житла та прибудинкової території вищий за собівартість цих послуг (рис. 1.22).

Рис. 1.22. Середній тариф та собівартість послуги утримання житла та прибудинкової території, що надаються комунальними підприємствами у м. Коростень

Загальна площа усіх зелених насаджень в місті становить 794,14 га, в т.ч. площа зелених насаджень загального користування (в т.ч. 6 парків загальною площею 31,67 га та 11 скверів) – 182,68 га (4,3% від загальної площі міста). Майже вдвічі на останні 8 років збільшилася кількість дитячих і спортивних майданчиків: з 70 у 2006 р. до 135 у 2013 р.

Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі в межах територіальної громади складає 209,5 км (загальна площа вулично-дорожньої мережі в межах територіальної громади 1457 тис. м²). При цьому менше половини цих доріг мають тверде покриття, майже 40% доріг не освітлені і лише 8,7 км доріг обладнано закритою дощовою каналізацією (рис. 1.23).

Рис. 1.23. Протяжність доріг і тротуарів з твердим покриттям та вуличного освітлення

Дбаючи про збереження історичної спадщини, у 2005 р. було відкрито пам'ятник древлянському князю Малу, як символ незламності і невідкореності міста. Коростенці не тільки мужні та сильні духом, але й гуманні, щирі й сердечні люди. В знак прощення та християнської духовності був встановлений пам'ятник Рівноапостольній княгині Ользі в 2008 р. На честь такої знакової події в 2006 р. було відкрито пам'ятний знак тризубу, це єдиний пам'ятник гербу в Україні. У центрі міста на пагорбі у 2006 р. було встановлено скульптуру Покрови Божої Матері.

1.5.2. Енергетика

Основними енергоресурсами, які використовуються у м. Коростень, як і у більшості міст України, є газ та електрична енергія. Рідше використовуються пальне (бензин, дизельне паливо) та тверде паливо (вугілля, дрова, торф).

Обсяги споживання газу різними групами споживачів наведено на рис. 1.24.

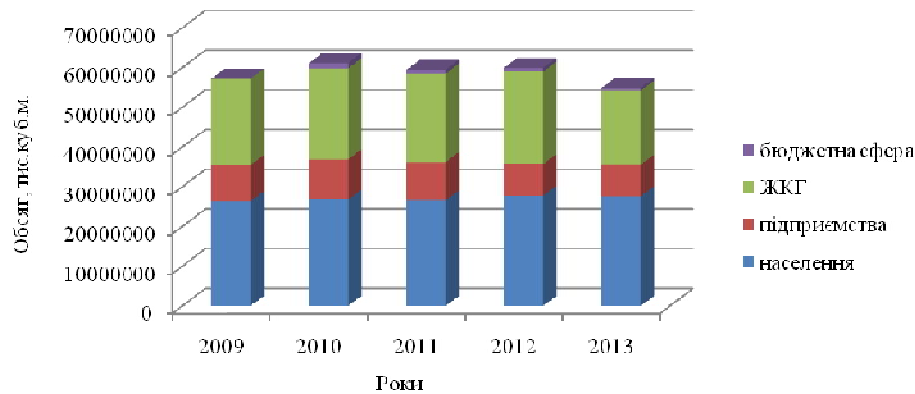

Рис. 1.24. Споживання газу в м. Коростень у 2009-2013 рр.

Як видно з рис.1 основними споживачами газу виступають населення та житлово-комунальне господарство. Відсоткове співвідношення споживання газу у 2013 рр. наведено на рис. 1.25.

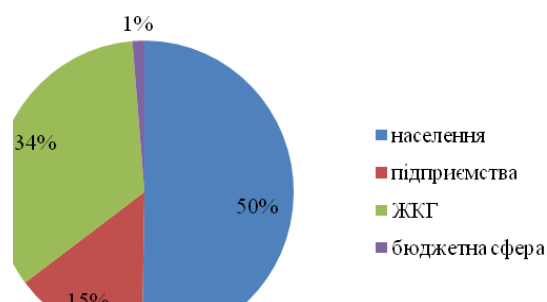

Рис.1.25. Споживання газу в м. Коростень у 2013 р.

Споживання газу населенням зростає, відповідно, зростають і витрати на газ (рис. 1.26).

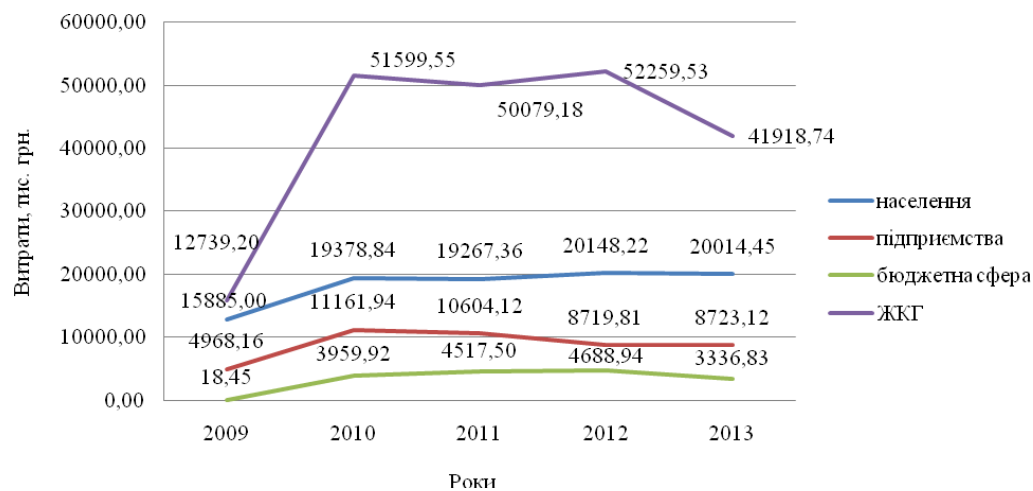

Рис. 1.26. Витрати на газ в м. Коростень у 2009-2013 рр.

Примітка: витрати для населення пораховані по мінімальному тарифу

Враховуючи плани підвищення тарифів на газ для комунального підприємства тепло забезпечення та населення, саме ці дві групи споживачів очікує значне підвищення витрат на цей енергетичний ресурс.

Обсяги споживання електроенергії в місті представлені на рис.1.27.

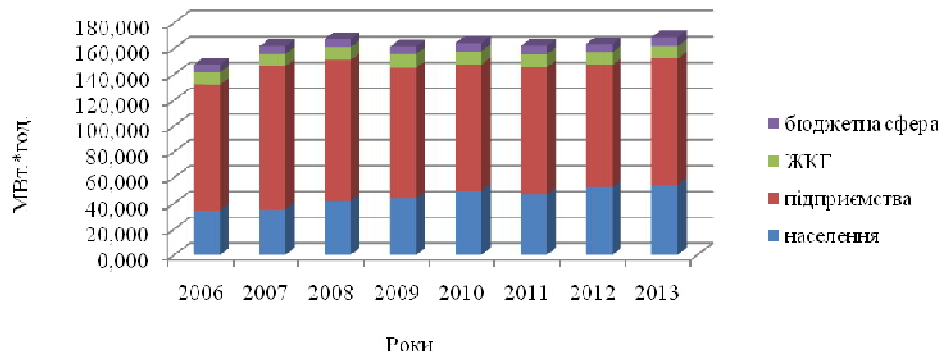

Рис. 1.27. Споживання електроенергії в м. Коростень у 2006-2013 рр.

Відсоткове співвідношення споживання електроенергії у 2013 р. (рис. 1.28) фактично аналогічне по структури споживання електроенергії у 2006 р., за винятком того, що населення почало споживати на 6% більше, а промисловість на 6% менше.

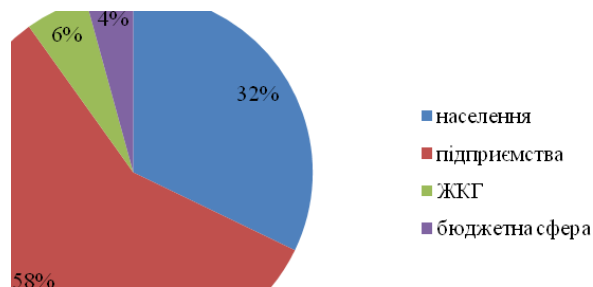

Рис. 1.28. Споживання електричної енергії в м. Коростень у 2013 р.

Споживання електричної енергії в м. Коростень постійно зростає, насамперед населенням та підприємствами міста, що спричиняє зростання витрат на електроенергію (рис. 1.29).

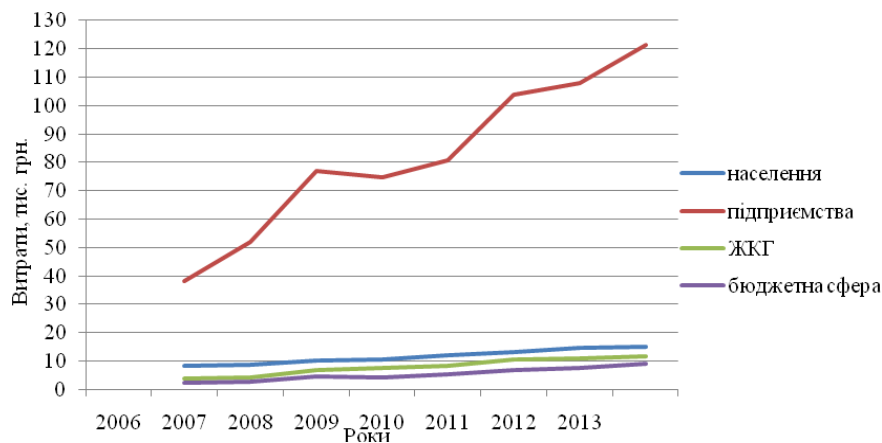

Рис. 1.29. Витрати на електроенергію в м. Коростень у 2006-2013 рр.

Оскільки ціна на газ і електроенергію для населення була знижена за рахунок дотацій держави, то ріст витрат на ці енергоносії не був таким різким для мешканців Коростеня. Проте, середні доходи населення у 2013 р. в порівнянні із 2009 р. зросли на 36%, в той час як витрати на газ – на 57 %. Тому не дивно, що видатки з бюджету на субсидії житлово-комунальних послуг зросли з 1666,6 тис. грн. у 2009 році до 4234 тис. грн. в 2013 році.

Не в кращому стані перебуває система теплопостачання м. Коростень. (табл. 1.11).

Таблиця 1.11

Показники енергетичного сектору міського господарства

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Загальна протяжність централізованих теплових мереж	км	42,23	51,935	47,555	47,408	46,8	46,958	46,1
Проектна потужність діючих централізованих котелень	Гкал	134,75	133,53	133,5	130,5	129,6	128,9	125,2
Кількість діючих централізованих котелень	одиниць	28	33	33	33	33	34	35
Кількість котелень на газоподібному паливі	одиниць	26	31	31	31	32	33	33
Собівартість виробництва теплової енергії	грн./Гкал	157,53	204,97	252,09	278,01	342,04	369,85	372,95
Тариф на централізоване теплопостачання для населення з лічильниками	грн./Гкал	104,11	136,22	136,22	136,22	198,94	198,94	198,94
Тариф на централізоване теплопостачання для населення без лічильників	грн./кв. м	2,88	3,77	3,77	3,77	5,48	5,48	5,48
Тариф на централізоване теплопостачання для населення (технічне обслуговування)	грн./кв. м	1,06	1,44	1,44	1,44	1,38	1,38	1,38

Тариф на централізоване тепlopостачання для бюджетних організацій з лічильниками	грн./Гкал	143,05	220,85	359,28	359,28	612,67	612,67	612,67
Тариф на централізоване тепlopостачання для бюджетних організацій без лічильників	грн./кв. м	3,14	5,03	8,16	8,16	0	0	0
Тариф на централізоване тепlopостачання для бюджетних організацій (технічне обслуговування)	грн./кв. м	1,26	1,29	1,55	1,55	1,39	1,39	1,39
Тариф на централізоване тепlopостачання для інших споживачів з лічильниками	грн./Гкал	143,12	221,6	361,55	361,55	617,82	617,82	617,82
Тариф на централізоване тепlopостачання для інших споживачів без лічильників	грн./кв. м	2,81	4,52	7,37	7,37	-	-	-
Тариф на централізоване тепlopостачання для інших споживачів без лічильників	грн./кв. м	1,1	1,22	1,49	1,49	1,37	1,37	1,37

З однієї сторони, місту вдалося зберегти систему централізованого тепlopостачання: рівень охоплення населення послугою централізованого тепlopостачання стабільний останні 7 років і складає 80%. З іншої сторони, рівень зношеності централізованих теплових мереж зріс із 21% у 2007 р. до 33% у 2013 р., а кількість аварій в тепломережі за рік – від 170 випадків у 2007 р. до 274 у 2013 р. Це спричиняє і зростання втрат енергії, які зросли із 9,6% у 2007 р. до 10,7% у 2013 р. (рис. 1.30).

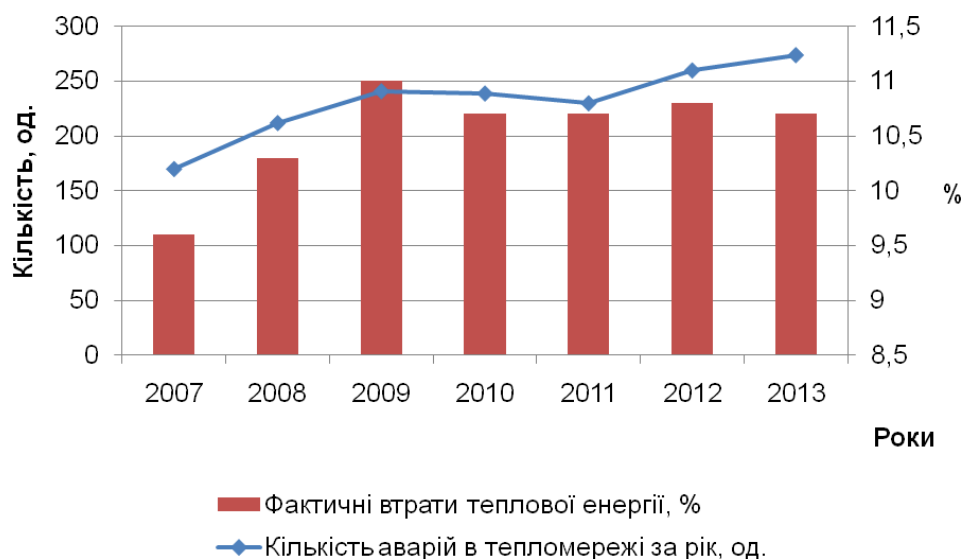

Рис. 1.30. Фактичні втрати теплової енергії та кількість аварій в тепломережі м. Коростеня

Заборгованість населення за тепло, неповне відшкодування тарифами собівартості послуги на централізоване тепlopостачання населенню та велика кількість аварій призводять до збитків комунальних підприємств тепlopостачання – у 2007 році збиток цих підприємств становив 1872,3 тис. грн., а в 2013 р. досяг 5758,2 тис. грн. (рис. 1.31).

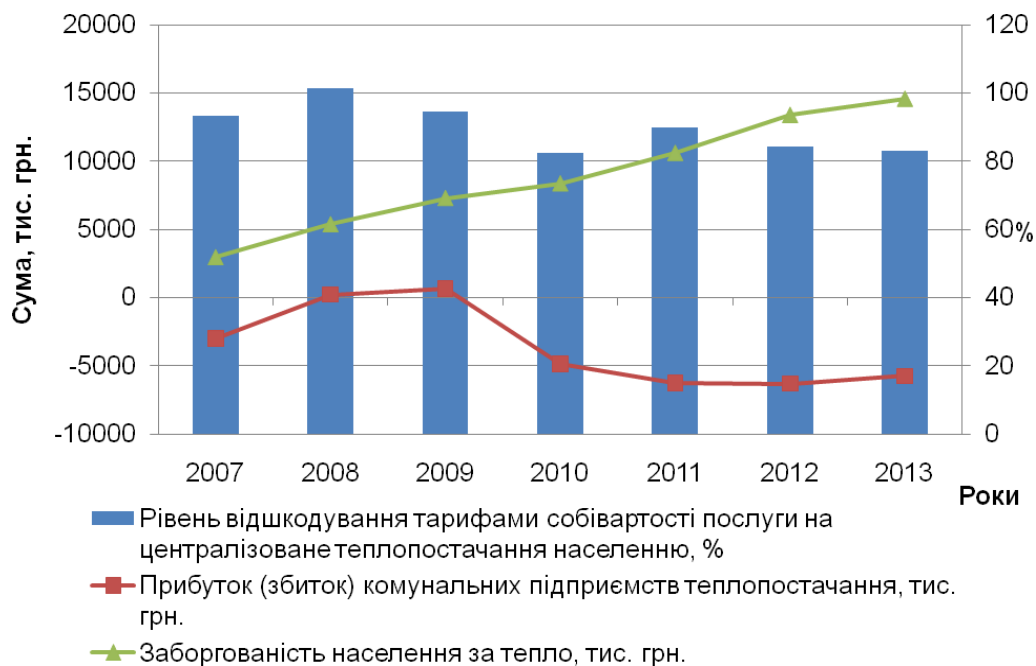

Рис. 1.31. Рівень відшкодування тарифами собівартості послуги на централізоване тепlopостачання населенню, Заборгованість населення за тепло та прибуток (збиток) комунальних підприємств тепlopостачання м. Коростеня

Централізоване постачання гарячої води не здійснюється.

Постійне зростання заборгованості населення за теплову енергію та накопичення збитків комунальними підприємствами тепlopостачання за умов запланованого у цьому році зростання цін на паливно-енергетичні ресурси для населення та комунальних підприємств створюють загрозу соціального невдоволення мешканців міста з початком нового опалювального сезону, кризи неплатежів та фінансових проблем у комунальних підприємств.

Існує також ряд проблем, що стосуються виробництва теплової енергії в місті:

1). Надлишкова теплова потужність встановлених котлів, порівняно з приєднаним тепловим навантаженням призводить до зменшення ефективності на етапі вироблення теплової енергії.

2). Питомий показник витрат теплоти на потреби опалення для житлових будинків становить 176,7 кВт·год/м², а для бюджетних будинків – 209,6 кВт·год/м². Отримані показники характеризують значну енерговитратність будівель і споруд у м. Коростені (отримані показники у 2,5 – 3 рази перевищують нормовані згідно сучасних нормативів).

3). Частка витрат на ПЕР постійно зростає, тобто витрати на енергоносії є визначальним фактором вартості виробленої теплової енергії і тому економія енергоносіїв має бути першочерговим завданням Теплоенерго.

Усе вищезазначене визначає суттєву потребу міста у впровадженні заходів з енергозбереження на етапі вироблення і транспортування теплоти.

1.5.3. Водопостачання і водовідведення

Водопостачання та водовідведення здійснюються двома водоканалами (комунальним та Дирекції залізничних перевезень).

Система водопостачання і водовідведення в Коростені удосконалюється дуже повільними темпами. Лише 66,4% мешканців міста мають доступ до послуги централізованого водопостачання.

Протяжність мереж водовідведення є на 15% меншою за протяжність мереж водопостачання (рис. 1.32).

Рис. 1.32. Протяжність мереж водопостачання і водовідведення у м. Коростень

При цьому рівень зношеності мережі водопостачання складає 51,5%, витік та невраховані витрати води постійно зростають і становлять 22,59% від загального обсягу поданої води в місто (рис. 1.33) і особливих змін у цих показниках за останні роки не відзначається.

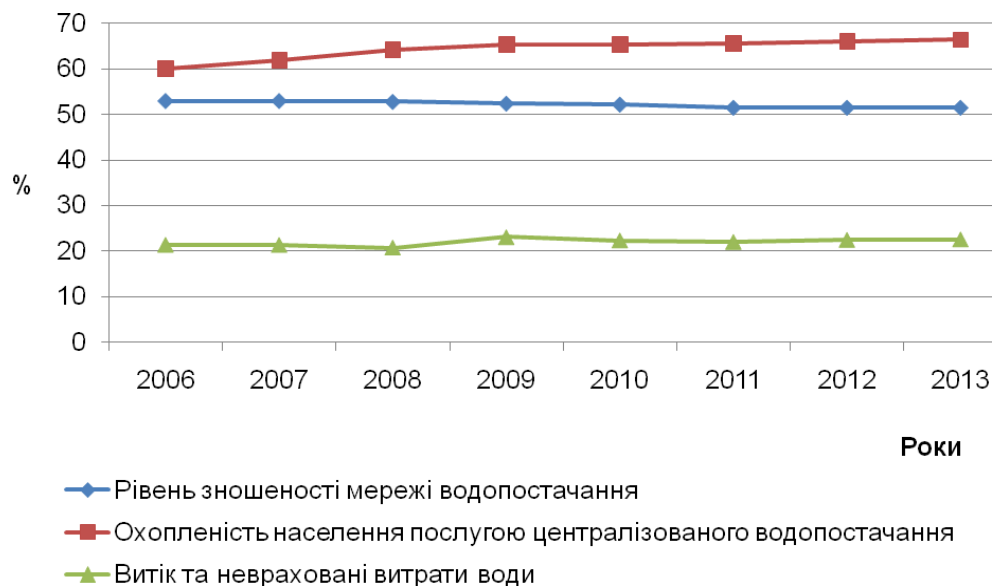

Рис. 1.33. Охоплення населення послугою централізованого водопостачання, рівень зношеності мережі водопостачання та витік і невраховані витрати води

Також за останні 8 років зросла вдвічі (3534 випадків у 2013 р.) аварійність мережі водовідведення, що неминуче призводить до забруднення ґрунтових вод, якими користується значна частина населення міста (рис. 1.34).

Рис. 1.34. Аварійність мереж водопостачання та водовідведення в м. Коростень

При цьому слід зауважити, що обсяги поданої води в місто за останні роки скоротився (рис. 1.35).

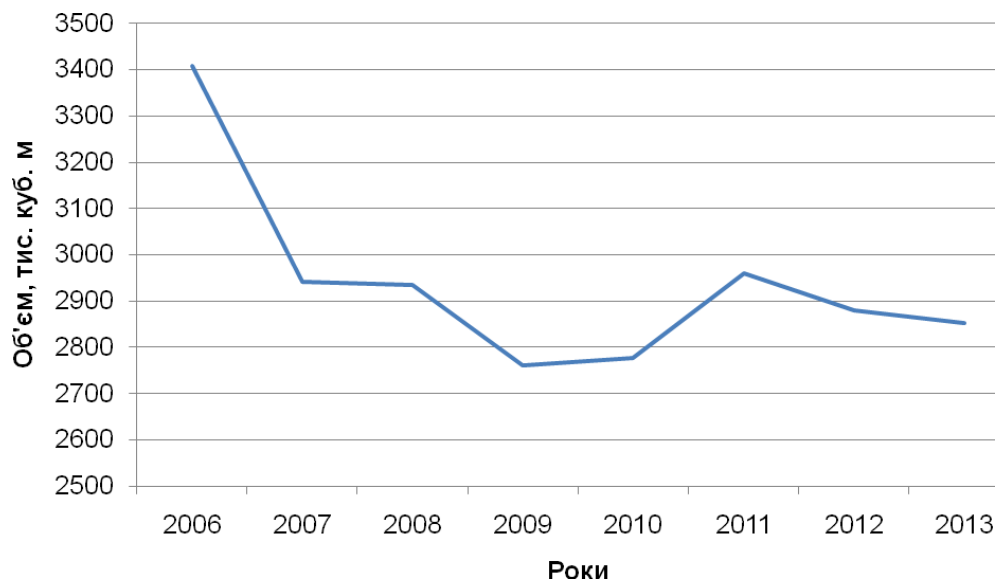

Рис. 1.35. Загальний обсяг поданої води в м. Коростень

Тарифи на централізоване водопостачання і водовідведення не покривають витрат комунального підприємства на надання цих послуг, у результаті підприємство отримує значні фінансові збитки (табл. 1.12).

Таблиця 1.12

Фінансові показники роботи водоканалу міста

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Собівартість виробництва та постачання питної води	грн./куб. м	1,204	1,665	2,097	2,56	2,6993	3,731	4,124	4,473
Середній тариф водопостачання для населення	грн./куб. м	1,177	1,350	1,638	2,180	2,187	3,783	3,783	3,783
Собівартість централізованого водовідведення	грн./куб. м	1,109	1,398	1,704	2,165	2,312	3,28	3,639	3,855
Тариф централізованого водовідведення для населення	грн./куб. м	0,896	1,067	1,430	2,044	2,039	3,000	3,000	3,000
Прибуток (збиток) комунальних підприємств, що надають послугу водопостачання та водовідведення	тис. грн.	-6,6	-773,1	-6	-146	-1113	620	-594	-400

Основна проблема полягає в тому, що центральне питне водопостачання забезпечується за рахунок поверхневих вод річки Уж, яка підлягає антропогенному впливу, що з урахуванням неефективної роботи водопровідно-очисних споруд створює серйозну проблему отримання якісної питної води.

За даними обласного управління водних ресурсів, яке здійснює державний моніторинг стану водних об'єктів, вода в р. Уж в основному відповідає санітарним вимогам ДержСанПіН 4630-88 "Охорона поверхневих вод від забруднення" для господарсько-питного водопостачання, крім показників ХСК, БСК5 та заліза загального. За рівнем забрудненості поверхневих вод річка Уж відноситься до 2-го класу – "слабо забруднена".

Результати аналізів радіологічного контролю свідчать, що вміст контрольованих радіонуклідів цезію-137 знаходиться значно нижче діапазону вимірювальних приладів, а вміст стронцію-90 становить 0,011 Бк/дм³, що у 182 рази нижче гранично допустимого нормативу для питного водопостачання, який становить 2 Бк/дм³.

1.6. Соціально-культурна сфера

1.6.1. Соціальне та пенсійне забезпечення

У соціальній сфері відстежуються негативні процеси збільшення відсотка мешканців міста, які потребують допомоги від держави та органів місцевого самоврядування (рис. 1.36).

Рис. 1.36. Кількість осіб, що отримують соціальну допомогу та відсоток домогосподарств, які отримують субсидії на житлово-комунальні послуги в м. Коростень

За останні 8 років кількість осіб, які отримують соціальну допомогу та соціальні послуги, зросла майже втричі і складає майже 10% населення міста. Відсоток домогосподарств, які отримують субсидії на житлово-комунальні послуги, зріс більше ніж вдвічі за цей період, і досягнув 11,5%. Враховуючи

суттєве підняття тарифів за комунальні послуги у 2014 році можна очікувати подальше погіршення ситуації.

З 2013 р. на базі комунальної установи "Територіальний центр соціального обслуговування" запроваджено службу "Соціальне таксі", яка надає послуги перевезення людей з обмеженими фізичними можливостями на замовлення. Служба перевозить одиноких інвалідів безкоштовно, виконуючи в середньому 12 викликів на місяць. Для інших категорій населення, які не перебувають на обліку в Центрі, але потребують допомоги спецтранспорту, послуга надається на платній основі.

1.6.2. Охорона здоров'я

Медичну допомогу мешканцям міста надають центральна міська та відділкова лікарні, міська, районна та дитяча поліклініки, міська й відділкова стоматологічні поліклініки, міжрайонний діагностичний центр, станція швидкої допомоги (табл. 5.1). У Коростені діє Хоспіс Святої Єлени, що надає допомогу в стаціонарних умовах онкохворим людям, які не можуть себе обслуговувати.

Таблиця 1.13

Показники медичного обслуговування у місті Коростень

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ліжковий фонд лікарняних закладів	ліжок	640	620	655	605	605	605	605	610

Рівень смертності дітей у віці до 1 року різко змінюється у різні роки (рис. 1.37).

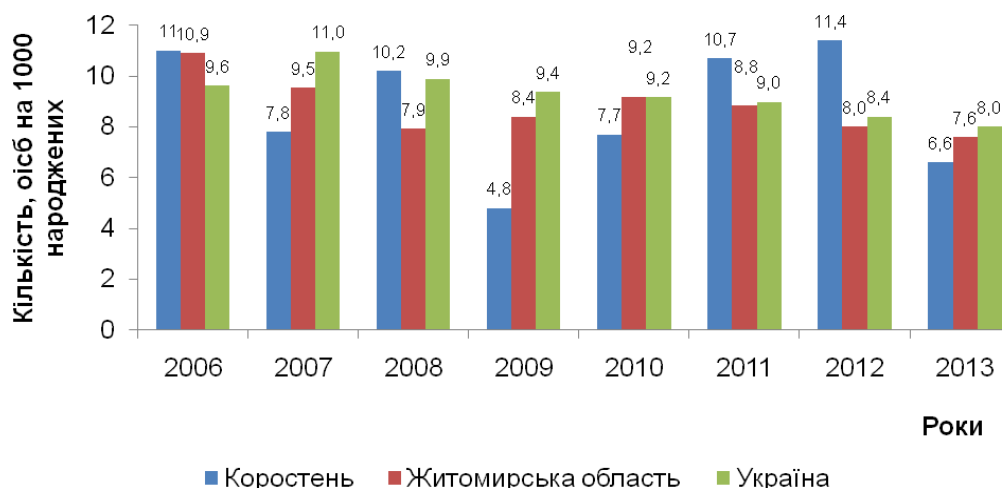

Рис. 1.37. Смертність дітей у віці до 1 року

Працює центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів "Джерело надії", де у 2013 р. отримали послуги реабілітації 31 дитина-інвалід. Термін реабілітації дітей від 6 місяців до 1 року.

Центральна міська лікарня розрахована на надання стаціонарної допомоги лікарями 12 спеціальностей і є одним з найбільших працедавців у місті (925 працівників). У цілодобовому стаціонарі міської лікарні в усіх

відділеннях без винятку надається допомога не тільки жителям міста, а й навколишніх районів. Такі відділення, як ЛОР, офтальмологічне, урологічне, наркологічне є міжрайонними.

Призупинене будівництво хірургічного корпусу Центральної міської лікарні на 180 ліжкомісць.

Центральна міська лікарня має досвід надання медичних послуг на засадах страхової медицини, зокрема при роботі з населенням міста через БО "Лікарняна каса Житомирської області" та працівниками залізничного транспорту, які користуються послугами страхової компанії "Нафтогазстрах".

Міська поліклініка (доросла і дитяча) потужністю 1100 відвідувань на добу працює в двозмінному режимі. В структурних підрозділах центральної міської лікарні впроваджені стандарти надання медичної допомоги, що дає можливість покращити якість лікувально-діагностичного процесу.

Неукомплектованість лікарями закладів первинної медико-санітарної допомоги складає 30%. Також, є значна необхідність у дитячих урологах та гінекологах, бактеріологах, патологоанатомах, фтизіатрах на вторинному рівні надання медичної допомоги.

Місто працює над розвитком мережі амбулаторій сімейного лікаря, з метою наближення медичної допомоги до населення міста. Досить успішно функціонує акушерсько-педіатрично-терапевтичний комплекс.

1.6.3. Освіта

У м. Коростені функціонує 23 дошкільні навчальні заклади, 22 з яких комунальні. Кількість місць в комунальних дошкільних закладах у 2012-2013 рр. зросла за рахунок оптимізації використання наявних площ в існуючих дошкільних навчальних закладах (рис. 1.38). При цьому вона менша за кількість дітей в комунальних дошкільних закладах, яка постійно зростає.

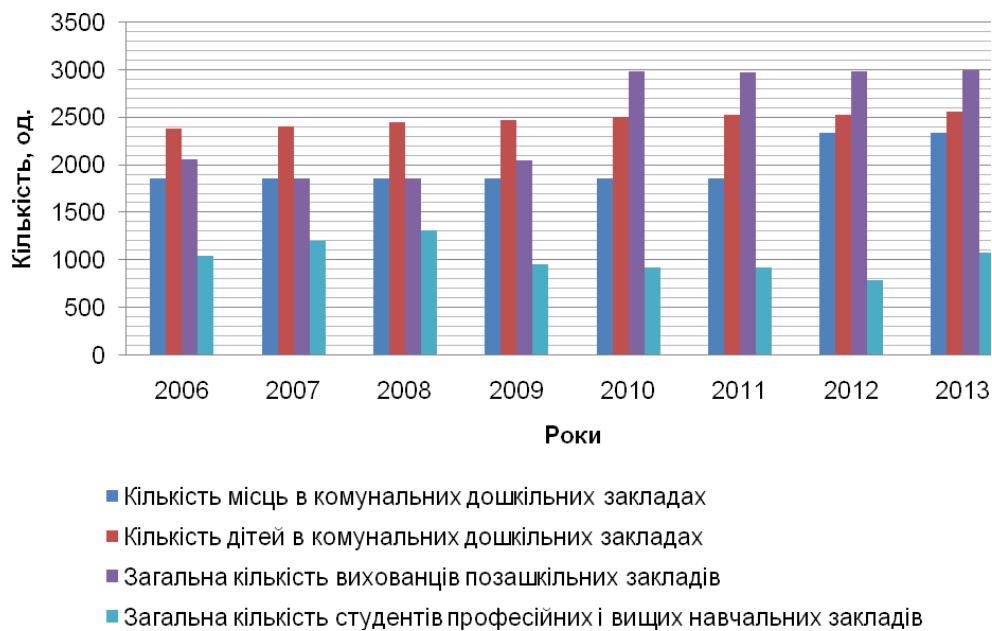

Рис. 1.38. Загальна кількість вихованців дошкільних, позашкільних, професійних і вищих навчальних закладів та місць в комунальних дошкільних закладах Коростеня

У Коростені працює 4 заклади позашкільної освіти. Охоплення дітей позашкільною освітою збільшилось з 25,7% в 2006р. до 45,8% в 2013 році.

Випускники шкіл мають можливість продовжити навчання у двох професійних і вищих учбових закладах (Коростенський технічний коледж ТСОУ і Професійно-технічне училище № 16), які спеціалізуються на підготовці кваліфікованих робітників машинобудівних професій. Проте, існуючі навчальні заклади не дають змогу підготувати та перепідготувати потрібні для економіки міста кадри в достатній кількості та за потрібними спеціальностями.

Загалом місто не оминула загальнонаціональна тенденція скорочення кількості дітей шкільного віку, що відобразилося на кількості школярів (рис. 1.39).

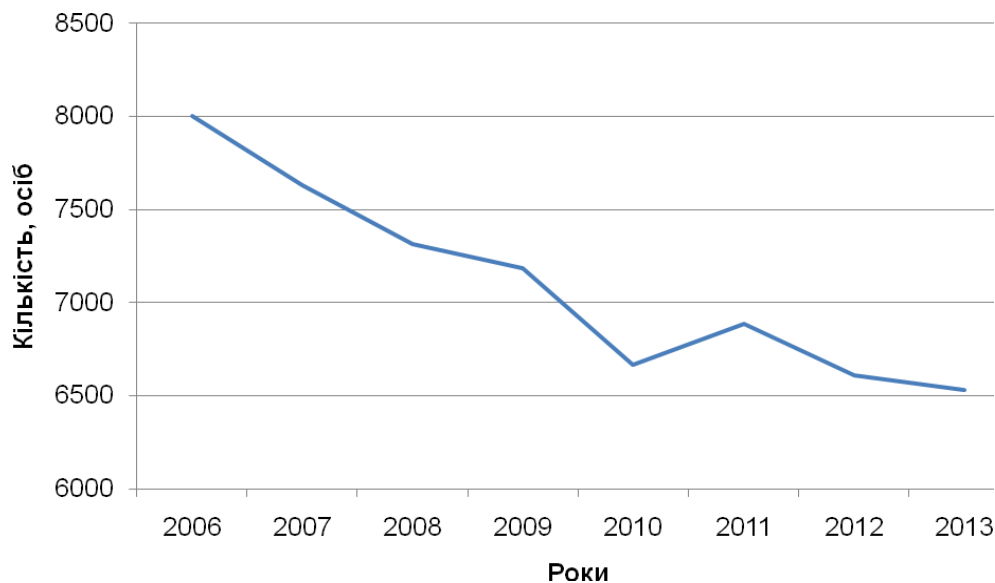

Рис. 1.39. Кількість учнів в загальноосвітніх закладах всіх форм навчання та власності у м. Коростені

У місті працює 14 загальноосвітніх закладів всіх форм навчання та власності, які здатні прийняти 8886 учнів. Порівняно з 2006 роком кількість учнів в загальноосвітніх закладах зменшилась на 1473 учні або на 18,5%.

Працює також вечірня школа для 10-12 класів, в якій навчається 163 учні.

5.4. Культура і спорт

Для задоволення потреб молоді діють художня школа та школа мистецтва ім. А. Білошицького, Будинок творчості школярів, станція юних техніків та юних натуралістів, відділення Малої Академії Наук, 7 підліткових клубів за місцем проживання, спортивні клуби і секції (табл. 1.14).

Для задоволення культурних потреб населення працює:

- 9 клубних закладів, з них 3 будинки культури, 5 профспілкових клубів;
- 20 бібліотек;
- 3 парки культури;
- Кращезнавчий музей, військово-історичний комплекс "Скеля", музей Локомотивного депо, музейні кімнати заводу хімічного машинобудування, фарфорового заводу, етнографічна кімната середньої загальноосвітньої школи № 5.

Таблиця 1.14

Заклади культури та місцеві пам'ятки

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Кількість закладів культури	одиниць	26	31	31	31	31	28	28	28
Кількість закладів культури, що утримуються з міського бюджету	одиниць	13	13	13	13	13	12	12	12
Кількість пам'яток національного значення, занесених в державний реєстр	одиниць	1	1	1	5	5	5	5	5
Кількість пам'яток місцевого значення занесених в державний реєстр	одиниць	109	109	110	111	111	112	114	117

Зберігаючи і розвиваючи свою культурну спадщину у місті постійно зростає Кількість пам'яток місцевого значення занесених в державний реєстр. Крім того в Коростені знаходиться 5 пам'яток національного значення, зокрема Давньоруські городища літописного міста Іскоростеня (3), поселення і курганні могильники (2).

Коростень є одним з найкращих спортивних міст області. Коростенські спортсмени мають чималі досягнення на обласному та Всеукраїнському рівнях, а саме:

- ХК "Політехнік" бере участь у чемпіонаті України з хокею на траві серед чоловічих команд вищої ліги;
- БК "Коростень" бере участь у чемпіонаті України з баскетболу серед чоловічих команд І ліги;
- дві команди відділення футболу Коростенської ДЮСШ беруть участь у першості України з футболу серед юнацьких команд І ліги;
- команда ЗОШ № 10 вийшла до фінального турніру Всеукраїнських змагань з футболу серед школярів на призи клубу "Шкіряний м'яч";
- команда боксерського клубу "Ринг" виборола І місце у чемпіонаті Житомирської області з боксу.
- баскетболісти ЗОШ № 1 стали переможцями ІІ етапу чемпіонату України з баскетболу 3х3;
- спортсмени клубу "Сінгітай" стали переможцями чемпіонату Житомирської області з карате (версія JKS);

- вихованці відділення дзюдо ДЮСШ "Старт" Житомирської обласної організації ФСТ "Україна" вибороли III загальнокомандне місце у Відкритому чемпіонаті Житомирської області з дзюдо серед юнаків і дівчат 2002-2003 років народження;

- СК "Коростень" став володарем Кубка Житомирської області з футболу 2014 року та чемпіоном Житомирської області з футболу 2014 року;

- вихованка Коростенської філії Житомирської ДЮСШ з боротьби стала чемпіонкою України на чемпіонаті України з вільної боротьби серед юнаків та дівчат 1999/2000 років народження в ваговій категорії 34 кг.

У місті Коростені працює Коростенська дитячо-юнацька спортивна школа, де є відділення з таких видів спорту як легка атлетика, волейбол, баскетбол, футбол. Загальна кількість вихованців школи складає майже 400 осіб.

Працюють відділення дзюдо, шахів, з боротьби. Діють спортивний клуб з хокею на траві, футбольні клуби, п'ять клубів карате, боксерський клуб, клуби бально-спортивного танцю, фітнес-клуб, тенісний клуб, баскетбольний клуб. Проводяться заняття з фрі-файту та контактних єдиноборств.

У місті збережена мережа клубів спортивної спрямованості у загальноосвітніх навчальних закладах та за місцем проживання. Так для організації занять з різних видів спорту працюють клуби в усіх школах міста та 8 підліткових клубів. Працює Комунальна організація "Коростенський міський центр фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх", якій підпорядковані усі підліткові клуби міста. За результатами роботи Коростенський міський ЦФЗН "Спорт для всіх" визнано одним з кращих в Житомирській області.

1.6.5. Громадські об'єднання та засоби масової інформації

У місті Коростень зареєстровано 32 об'єднання громадян. Міська рада активно співпрацює з усіма організаціями, приймає участь в заходах, ініціаторами яких вони виступають. Організації, діяльність яких направлена на підтримку найбільш вразливих верств населення, надається фінансова допомога з міського бюджету.

З 2008 року міська рада запровадила конкурс серед громадських організацій на отримання муніципального гранту на реалізацію власних ініціатив. Щороку 3 громадські організації є переможцями конкурсу та отримують додаткові кошти.

В Коростенській міській раді з 2003 року зареєстровано орган самоорганізації населення – Спільку голів окружних, вуличних, будинкових комітетів.

В своїй діяльності Спілька керується законом України "Про органи самоорганізації населення", Положенням про Спільку голів окружних будинкових комітетів та програмою діяльності.

Наше місто розбито на 40 округів. Відповідно ми маємо 40 окружних комітетів, 37 вуличних та будинкових комітетів. Таким чином територіальна громада міста Коростень має міні - громади, які для вирішення своїх проблем є набагато мобільнішими, члени яких тісніше пов'язані між собою і спільністю інтересів і особистими дружніми зв'язками. Часто це хороші знайомі, друзі, родичі, які мають добре відомих авторитетних в їхньому колі людей, що здатні

консолідувати та організувати свій колектив на вирішення завдання або проблеми.

Криміногенна ситуація в місті подібна до середніх показників по області та краща ніж в середньому по країні, що позитивно відображається на бізнес-кліматі в місті (рис. 1.40).

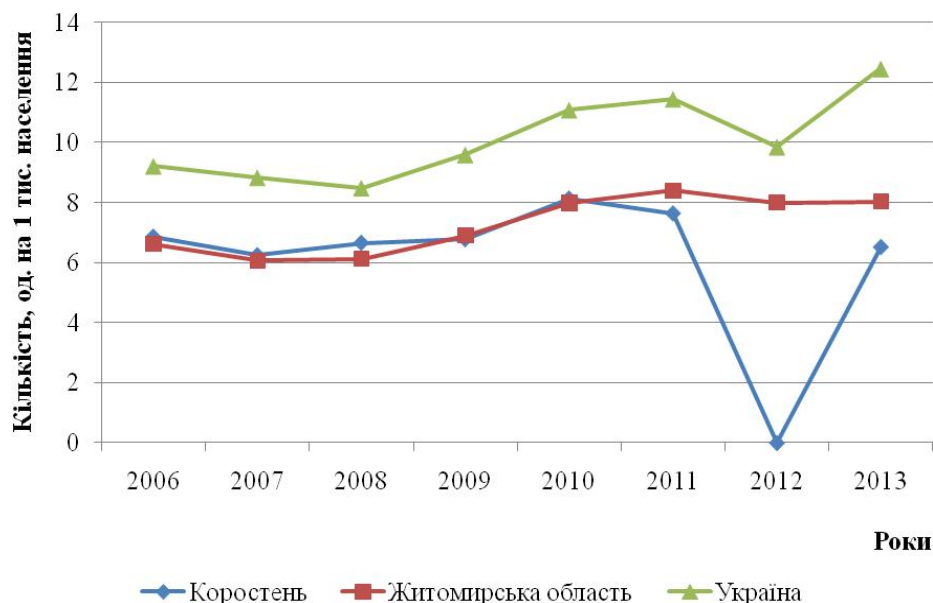

Рис. 1.40. Кількість зареєстрованих злочинів

Дані по Коростеню за 2012 р.! за 2012 рік – 480 злочинів

Функціонує 9 місцевих засобів масової інформації: 6 газет, 2 телеканали, 1 радіостанція та 1 журнал.

Протягом 2006-2010 років розвиток місцевих ЗМІ був сталим: в інформаційному просторі кожен із представлених у місті ЗМІ сформував своє коло прихильників, мав свою цільову аудиторію. Друковані видання з'являлись і зникали, реагуючи не стільки на суспільний попит, скільки на економічні можливості засновників.

У розвитку інформаційного простору суттєві зміни відбулися у 2011 році: було створено комунальне підприємство Коростенської міської ради "ТО "Коростеньмедіа", до складу якого увійшли газета "Іскоростень", Коростенське радіо та телебачення.

У місті випускається дитячий регіональний журнал "Аллочка-дошколярочка", який є додатком до газети "Вечірній Коростень".

Починаючи з 2011 року суттєву конкуренцію традиційним ЗМІ почав створювати Інтернет. Дослідження за 2011 рік показують, що 30% коростенців місцеві новини дізнаються із інформаційних сайтів. Проведений спеціалістами Київського інституту трансформації суспільства аналіз, свідчить, що ця галузь у місті розвинута на досить високому рівні.

У 2012 році інформаційному просторі відбулося декілька змін: газета "Нова доба" припинила свою діяльність, у міському інформаційному просторі з'явилася нова газета "Наш Коростень".

Як свідчать соціологічні дослідження, найбільше інформації коростенці дізнаються з місцевого телебачення. Комунальне підприємство Коростенської міської ради "ТО "Коростеньмедіа" провело роботи з оновлення матеріально-технічної бази. З 2013 р. Коростенське телебачення здійснює цілодобове мовлення на власних частотах. Трансляція каналу здійснюється також у кабельних мережах міста та в ефірному цифровому форматі DVB-T2. З 2012 року започаткована практика транслявання передач Коростень ТБ у мережі Інтернет: офіційний канал "КоростеньТВ" зареєстровано на "Youtube", а також в соціальних мережах "Однокласники" та "Facebook".

З метою забезпечення відкритості в діяльності органів місцевого самоврядування протягом 2013 р. проведено 3 громадських слухань, 27 звітів керівників структурних підрозділів перед громадою міста, 18 брифінгів та прес-конференцій, 7 прямих телеефірів.

Нерозв'язаною проблемою є охоплення всього міста цифровим телебаченням. Встановлений у селі Кожухівка Коростенського району ретранслятор не відповідає технічним вимогам, через це околиця міста знаходиться в зоні невпевненого прийому сигналу, а в центральній частині міста цифровий сигнал з вежі відсутній. У березні 2012 року Коростенською міською радою було виділено земельну ділянку та надано дозвіл на будівництво телевізійної вежі (замовник: Житомирська філія концерну РРТ). Однак, Житомирська філія концерну РРТ роботи по будівництву телевізійної вежі в Коростені не розпочала.

Також започатковано транслявання місцевих радіопередач в ефірі Житомирського обласного радіо з метою популяризації Коростеня за межами міста.

Протягом 2012 року було повністю оновлено міський інформаційний сайт korosten.in.ua, який знайшов позитивні відгуки у користувачів. На офіційному сайті в повному обсязі забезпечено право на доступ до публічної інформації.

До сайту korosten.in.ua було зареєстровано 2064138 звернень, з яких 512178 – протягом 2013 року (рис. 1.41).

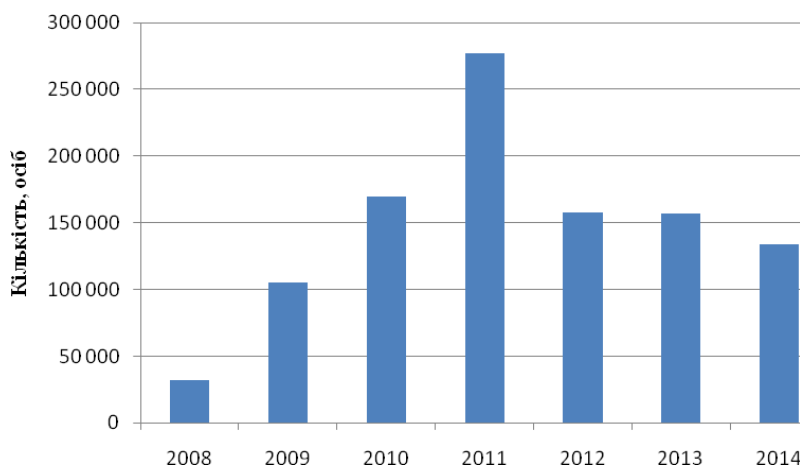

Рис. 1.41. Кількість відвідувачів сайту korosten.in.ua у 2008-2014* рр.

** Примітка: за 2014 рік дані на 05.11.2014 р.*

У 2013 році дописувачами сайту стали управління юстиції, прокуратура, Коростенський МВ УМВС, Територіальний центр соціального обслуговування населення. Періодично розміщується інформація про діяльність Народного депутата України, обраного коростенцями.

З метою популяризації Фестивалю дерунів журналістами було створено сайт derunfest.in.ua.

З метою покращення та систематизації роботи Коростенської міської ради із журналістами у 2012 році було затверджено Положення про акредитацію журналістів.

У 2013 році в інформаційному просторі міста з'явився новий інформаційно-розважальний журнал "КІВІ".

У 2013 році в соціальних мережах з'явилося ряд груп, які позиціонують себе як інформаційний контент міста Коростеня.

1.7. Участь міста в міжнародних програмах розвитку

Про побратимські та партнерські зв'язки укладені договори з містами Світловодськ (Україна), Володимир-Волинський (Україна), Мозир (Республіка Білорусь), Ноябрськ (Російська Федерація), Краснік (Польща), Аненій - Ной (Молдова), Карлайл (Велика Британія), Шарв'є-Шаваньє (Франція), Кармьой (Норвегія), Салехард (Російська Федерація), Поліце (Польща).

В рамках співпраці з Посольством України в Японії і Японії в Україні в проєкті "Фукусіма-Чорнобиль" компанією NHK японського суспільного телебачення проведено 4 зйомки документальних та науково освітніх фільмів про досвід подолання наслідків техногенних катастроф.

Міська рада Коростеня має позитивний досвід участі у міжнародних та всеукраїнських проєктах та програмах (табл. 1.15).

Таблиця 1.15

Проекти і програми, в яких місто брало участь

Рік	Назва проекту або програми	Джерело фінансування	Отримані результати	Прогнозовані результати у майбутньому
2014	Формування політики, ґрунтованої на фактах, в сфері місцевого самоврядування в Україні	МЗС Норвегія	В рамках проекту було проведено соціологічне опитування, мета якого полягала у вивченні громадської думки стосовно відкритості діяльності органів місцевого самоврядування та їх співпраці з громадськістю.	Від кожного з пілотних міст проекту буде презентовано "Паспорт міста" в аспекті забезпечення відкритості та співпраці з громадськістю, з огляду на слабкі та сильні сторони, кращі практики та досвід, що може бути використаний іншими містами. Представники норвезької асоціації презентують підходи до підготовки планів підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування, які готуватимуться кожним з пілотних міст.
	Розвиток місцевого потенціалу для підтримки малого та середнього підприємництва на територіях, що постраждали від Чорнобильської катастрофи, шляхом розбудови місцевої інфраструктури підтримки бізнесу	МЗС Республіки Польща	Проведені навчальні семінари. Напрацьовані матеріали створення інформаційно-консультативного центру в пілотних містах.	Передбачено, що проект працюватиме у трьох населених пунктах Житомирської області – м. Коростені, м. Овручі та с.м.т. Лугини, які суттєво постраждали внаслідок Чорнобильської аварії та мають потенціал щодо розвитку малого і середнього підприємництва. Очікується, що в результаті реалізації проекту, який розрахований на 1,5 роки, у зазначених містах повноцінно функціонуватимуть інформаційно-консультаційні пункти підтримки підприємців та буде підтримана хоча б одна кластерна ініціатива.
2013	Інтеграція питань захисту довкілля в стратегії місцевого розвитку територій, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	ПРООН	Проведена акція "Чиста країна" спрямована прибирання від сміття паркової території, в якій взяли активну участь діти та молодь нашого міста. Міською радою затверджений Екологічний план міста Коростеня та Коростенського району до 2020 р	Покращення екологічного середовища в місті.
	Інтеграція дітей з особливими потребами в освітнє середовище	Ізраїльська Агенція Міжнародної співпраці MASHAV	Створено міську громадську організацію "Батьків, які виховують дітей інвалідів "Крила надії". Налагоджено системну співпрацю між органами влади та громадською організацією.	Надання повного спектру реабілітаційних послуг, реабілітаційного обладнання, соціальних виплат та формування громадської думки.

	Організація діяльності Центру надання адміністративних послуг	Фонд Фрідріха Наумана в Україні	Проведена навчання з працівниками центру надання адміністративних послуг в місті Коростені та Коростенському районі. Презентовано досвід роботи ЦНАПів в інших містах України	Продовжена робота ЦНАП в місті Коростені
	Глобальні Бібліотеки «Бібліоміст – Україна»	кошти IREX та місцевий бюджет	Проведено капітальний ремонт бібліотек-філіалів № 1, 2 (287 тис.грн.). Придбано 27 комплектів комп'ютерної техніки, 1 комп'ютерної мультимедійної техніки Відкриті центри вільного доступу до Інтернету та інформаційних технологіях в бібліотеках міста.	Збільшення можливостей доступу Коростенців до мережі Інтернет та інформаційних технологій. Проведення тематичних навчань з даного напрямку.
	Малі міста – магніт для інвесторів	Міністерства закордонних справ Республіки Польща	Створений індустріальний парк "Коростень" та внесений до Реєстру індустріальних парків України	Визначення керуючої компанії ІП "Коростень" Залучення інвестицій на дану територію.
2012	Стерилізація безпритульних собак	Фонд "Чотири лапи"	Проведена стерилізація 70 безпритульних собак, які знаходяться в притулку та тих, які були виявлені на вулицях міста.	В місті прийнята Програма регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами в місті Коростені на 2013 - 2017рр. В рамках даної програми виділяються кошти на подальшу стерилізацію собак та часткове їх утримання в притулку.
2011	Клініку дружньої до молоді	Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)	Цільовою групою КДМ є діти віком від 10 до 18 років та молоді люди до 24 років. Основною цільовою групою КДМ є діти підліткового віку – від 14 до 18 років. Це пов'язано з психологічними особливостями цієї групи; з відсутністю у них навиків самостійного звертання за допомогою; з матеріальною і психологічною залежністю від батьків (не завжди є гроші на регулярне лікування, інколи вони не хочуть повідомляти батькам про існуючу проблему); з відчуттям недовіри до дорослих, з відсутністю відповідального ставлення до свого здоров'я. Протягом 3-х років до клініки звернулося 7,9 тисяч осіб. Питома	Створення волонтерських груп на базі загальноосвітніх закладів міста та району; організація виїзних груп спеціалістів клініки та інших соціальних центрів проведення сумісних консультувань та тестувань підлітків та молоді в сільській місцевості; пошук та залучення коштів з інших джерел фінансування для проведення капітального ремонту відділення та забезпечення новітнім оснащенням, медичним устаткуванням та апаратурою для покращення надання медичної допомоги цільовій категорії КДМ.

			вага повторних звернень становить більше 50%. Підлітки 14-18 років складають майже 40%. Проводиться профілактично-консультативна робота.	
	Реформа міського теплопостачання	USAID	Розроблений муніципальний енергетичного план 2011-2015 р Формується система енергоменеджменту в бюджетних установах	Зменшення бюджетних витрат пов'язаних з використання енергетичних ресурсів. Покращення послуг тепло, водо, енергопостачання.
	Лінія життя дітей Чорнобиля (Chernobyl children life line)	Аанглійської благодійної місії "Лінія життя дітей Чорнобиля" (Chernobyl children life line).	Співпраця відбувається по п'яти напрямках: - оздоровлення дітей м. Коростеня та Коростенського району; (близько 200 дітей щорічно)-на даний час близько 900 дітей. - підтримка соціально незахищених сімей та благодійна допомога дитячим будинкам; - спільний проект між пожежними частинами м. Коростеня та м. Ашфорда.(2 потужні машини та 60 вогнезахисних костюмів). - міжнародний освітній проект: інтернет-спілкування між школярами та підлітками м. Коростеня та м. Ашфорда з Великобританії. - екологічний проект по очищенню питної води у приватному секторі - продовжується співпраця з Спеціалізованим інститутом з питань раціонального використання води та управління навколишнім середовищем.	Продовжується співпраця по всім напрямкам.

1.8. Висновки з аналізу статистичних даних та опитування мешканців і підприємців

1. Базовою підставою існування (функцією) Коростеня як міста є необхідність підтримки руху вантажів залізничним транспортом і розташована тут вузлова залізнична станція. Залізничні шляхи, які проходять через місто, мають стратегічне значення для транспортної інфраструктури Європи.

2. У силу історичних обставин Коростень став регіональним центром (з відповідними центральними функціями: медицина, освіта, адміністративні послуги, місцевий торговельний центр) для півночі Житомирської області. Проте поступове знелюднення цих територій призведе до зменшення важливості цих функцій.

3. Коростень як промислова база для первинної переробки місцевої сировини має хороші перспективи для існування. Активізація промислового виробництва можлива у двох напрямках:

- розвиток "брудного" виробництва, що базується на дешевих місцевих ресурсах та місцевій дешевій робочій силі;

або

- розвиток виробництва готової до споживання продукції на основі створення у майбутньому привабливих умов для ведення бізнесу в свідомості місцевого населення та зовнішній інвесторів та приваблених умов для проживання приїжджих висококваліфікованих фахівців.

